

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України



№ 76 (1076) • Субота, 22 квітня 1995 року • Ціна договірна

З хреста пливуть всі наші сили. І віра наша пресвята

Завтра малинова мелодія дзвонів по всій Україні, по всьому православному світі сповістить прихід великого дня — світлого празника Христового Воскресіння.

Звідки бере початок це свято? Першим з глибокого переконання людства у неминучій перемозі світла над темрявою, добра — над злом, а життя — над смертю. Саме це переконання завжди було, є і буде основою нашого життя. Адже без віри у торжество істини, справедливості, прекрасного — одвічних супутників добра — людське життя втратило б усякий сенс.

За великі гріхи людські прийняв Син Божий мученицьку смерть на хресті, визволив нас з пекла гріха. А своїм воскресінням із мертвих повернув нам надію.

І цюгорічна весна, цюгорічний Великдень молодим цвіттом, щирю молитвою і добрими намірами утверджують цю надію в наших душах. Як і те, що будемо жити на рідній землі, в своєму домі у добрі і злагоді, в любові до Господа Бога і до кожного з нас, що жодна темна сила не затмарить наш розум і не посіє розбрат в українському народі. Пам'ятаймо Франкові слова: «З хреста пливуть всі наші си-

ли І віра наша пресвята». Христос Воскрес!



Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ВЕЛИКОДНЕ ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Дорогі співвітчизники, брати і сестри! Звертаюся до вас з нагоди великого, світлого християнського Свята — Свята любові, радості, віри і надії — Христового Воскресіння.

Великдень споконвіку має особливий духовний вимір і особливу життєдайну силу, уособлює найкращі людські чесноти, спонукає до примирення, надихає на творення добра. Святкуючи Великдень, Воскресіння Христове, ми стверджуємо і наше воскресіння. У ці весняні святкові дні наш духовний досвід і провідний шлях спонукають нас рішуче відмовитися від дрібязкової сутності, суперечностей і усім серцем і розумом осягнути великий задум про долю України та її народу, який виловив з бурхливого потоку історії право на цивілізоване життя.

Ми твердо віримо, що Україна стане суспільством вільних, рівноправних громадян, в якому кожний затрапний день буде набагато краший від нинішнього. У досягнення цієї мети мають зробити свій вагомий внесок усі громадяни України, незалежно від їх конфесійної приналежності. Церква покликана відігравати значну роль у згуртуванні людей для добробуту України, утвердження в ній миру, братерства й злагоди.

Щиро вітаючи християн України із світлим святом Великодня, закликаю усіх вас до примирення, взаєморозуміння і єднання. В цьому — запорука здолання усіх негараздів нашого сьогодення, побудови держави для людей, в ім'я людей.

Зі святом вас Святого Христового Воскресіння.

Леонід КУЧМА.

Читайте в номері

«У Росії терор піднесений до рангу вищої політичної влади»

10 стор.

Наш спеціальний кореспондент Людмила Коханець 11 квітня ц.р. зустрілася з президентом Чеченської Республіки генералом Джохаром Дудаєвим.

7 стор.



«Не ми спішимо, а ви запізнюєтесь»

Голова Верховної Ради України О.Мороз прийняв делегацію Європарламенту. Бесіду було присвячено головним відносинам між деякими європейськими структурами, зокрема Європейським Союзом та Європарламентом з одного боку, і Україною — з другого. На думку Голови Верховної Ради, не Україна поспішає із членством у цих організаціях, а вони запізнюються з її прийняттям у свої ря-

ди. Депутати Європарламенту вказали на деякі чинники, що затримують просування України до членства в європейських структурах: відсутність традицій правової держави, зволікання з реформами, певні геополітичні проблеми, зокрема «сфери взаємодії з Росією». Проте, на думку О.Мороза, роль і вплив європейських організацій щодо членства у них України могли б значно зрости.

125 років тому народився В.І. Ульянов (Ленін). У цьому зв'язку сьогодні на наших сторінках — стаття комуніста, народного депутата України, а також матеріали про погляди на сучасний соціалізм і соціал-демократію в Західній Європі, де й народилася теорія соціалізму. Далі, як то кажуть, думайте самі. Не забуваючи, звичайно, що критерій істини — практика.

Офіційно

ЗАЯВА

Верховної Ради України
з приводу звернення значної
частини депутатів Верховної Ради
Автономної Республіки Крим

Діяльність Верховної Ради Автономної Республіки Крим і характер дій її керівництва після прийняття рішень Верховною Радою України 17 і 24 березня 1995 року щодо впровадження законодавства, яке регулює статус Автономної Республіки Крим, та відповідних рішень Президента України, засвідчили відсутність конструктивності і послідовності в цій роботі. Натомість частина керівництва Верховної Ради Автономної Республіки Крим продовжила пропагандистську кампанію проти органів державної влади України, спрямовану на дестабілізацію ситуації на півострові. Свідченням таких дій став і виступ Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим в Державній Думі Федеральних зборів Російської Федерації.

Верховна Рада України відзначає намагання значної частини депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим відхилятися від таких дій, організовувати підліткову роботу по розв'язанню існуючих в автономії проблем, підтримувати їх наміри, спрямовані на забезпечення законності в діяльності представницького законодавчого органу автономії і підготовку Конституції Автономної Республіки Крим у відповідності з Конституцією, законами України.

Верховна Рада України пропонує всім депутатам Верховної Ради Автономної Республіки Крим без зовнішнього персонального визначення щодо визнання і дотримання в своїй діяльності Конституції України і рішень Верховної Ради України від 17 і 24 березня 1995 року.

м. Київ, 20 квітня 1995 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про збільшення одноразової
виплати окремим категоріям
громадян у зв'язку з 50-ю
річницею Перемоги у
Великій Вітчизняній війні

У зв'язку з 50-ю річницею Перемоги у Великій Вітчизняній війні та з метою відзначення заслуг ветеранів війни — учасників бойових дій постановляю:

1. Збільшити одноразову виплату, передбачену постановою Кабінету міністрів України від 12 квітня 1995 року № 265 «Про одноразову виплату окремим категоріям громадян у зв'язку з 50-ю річницею Перемоги у Великій Вітчизняній війні»:

Героям Радянського Союзу, особам, нагородженим орденом Слави трьох ступенів, а також Героям Соціалістичної Праці, які удостоєні цього звання в період Великої Вітчизняної війни 1941 — 1945 років, — до п'ятинадцяти мінімальних пенсій за віком;

учасникам бойових дій та інвалідам війни — до десяти мінімальних пенсій за віком.

2. Кабінету міністрів України: профінансувати додаткові витрати за рахунок загальних асигнувань, передбачених у Державному бюджеті України на 1995 рік, та врахувати їх під час уточнення показників Державного бюджету України за підсумками його виконання за I квартал 1995 року; привести рішення Уряду у відповідність з цим Указом.

3. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України Л.КУЧМА.

м. Київ, 20 квітня 1995 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про утворення Фонду
соціального захисту ветеранів
Великої Вітчизняної війни

З метою поліпшення реалізації державної політики щодо соціального захисту ветеранів Великої Вітчизняної війни постановляю:

1. Підтримати ініціативу громадських організацій ветеранів Великої Вітчизняної війни і утворити Фонд соціального захисту ветеранів Великої Вітчизняної війни (далі — Фонд), установивши особливий порядок його утворення та діяльності.

2. Кошти Фонду формуються за рахунок благодійних пожертвувань і добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, а також інших надходжень, одержаних на підставі, не забороненої законодавством України.

3. Установити, що співголовами Фонду є за посадою Міністр оборони України — В.Шмыров та Міністр соціального захисту населення України — А.Єршов.

4. В.Шмырову і А.Єршову подати у десятиденний строк проект Положення про Фонд соціального захисту ветеранів Великої Вітчизняної війни.

5. Покласти на Міністерство соціального захисту населення України функції робочого органу щодо забезпечення діяльності Фонду.

6. Кабінету Міністрів України вирішити питання щодо додаткової штатної чисельності апарату Міністерства соціального захисту населення України відповідно до покладених на Міністерство функцій робочого органу Фонду, а також щодо матеріально-технічного та інших видів забезпечення діяльності Фонду.

Президент України Л.КУЧМА.

м. Київ, 20 квітня 1995 року.

Василь ТУГЛУК, «Голос України»

Жили бідно. Житимемо ще бідніше?

Денне засідання 20 квітня

Як наголосив у своїй співповіданні народний депутат, голова Федерації профспілок України О. Стоян під час обговорення питання про визначення межі малозабезпеченості, політична і соціальна стабільність кожної країни залежить від того, наскільки держава добає про своїх громадян. Тому з таким записанням була прийнята програма і звернення Президента України на початку цього місяця до Верховної Ради. Зокрема, розділ, присвячений соціальній політиці. Однак, як зазначив О. Стоян, ці програмні положення уряд не виконує.

Відповідно до Закону «Про межу малозабезпеченості», прийнятого в жовтні минулого року, її вартісна величина повинна щорічно затверджуватися парламентом за поданням уряду і періодично переглядатися. Однак Кабінет міністрів цього чинно не зробив. Унаслідок чого

під час затвердження державного бюджету на 1995 рік цей важливий соціальний норматив не було включено в нього. І тепер виходить парадоксальна ситуація: кошти потрібні, адина у видатках їх не передбачено. А одна необхідна чимала статистика майже 3,7 мільйона карбованців. У ході гострої дискусії пропонується різні виходи зі складної ситуації. Вказувалося також на необхідність легалізації безробіття і прийняття закону, який би захистив безробітну людину. Проблема ця постала ніби досить гостро. Адже, за попередніми оцінками, кількість безробітних до кінця року може сягнути 7 мільйонів чоловік. З огляду на відсутність інфляційних джерел фінансування додаткових витрат економічне та фінансове становище держави дає змогу забезпечити встановлення

прогнозованого рівня сукупного доходу та надання допомоги непрацездатним, малозабезпеченим громадянам у розмірі 1 мільйон 730 тисяч карбованців. Це 47 відсотків від рівня малозабезпеченості. Тобто тим, хто і так ледве зводив кінці з кінцями, доведеться ще суттєвіше.

Однак, враховуючи тяжке становище в економічній державі, більшість народних депутатів висловилося за підтримку пропозиції уряду і встановлення саме такої величини сукупного середньомісячного доходу на одного члена сім'ї.

Сесія прийняла також постанову про введення в дію Закону України «Про оплату праці». Він став чинним (за винятком кількох статей) з 1 травня.

Потім відбулося закриття вечірнього засідання, на якому було прийнято Заяву Верховної Ради України з приводу звернення значної частини депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи на засіданні обговорювала питання про політико-правову ситуацію в Автономній Республіці Крим у зв'язку із заявою групи депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим від 18 квітня 1995 року до Верховної Ради України.

Народні депутати вирішили внести на розгляд Верховної Ради України деякі доповідні, що стосуються нормативів, які становлять в автономії межі правового поля України. Зокрема, наголошувалося на необхідності політико-правової оцінки депутатами Верховної Ради Автономної Республіки Крим виступу Сергія Ціковця в Державній Думі Російської Федерації.

Члени Комісії розпочали роботу над проектом закону України «Про застосування амністії в Україні», що передбачає правове врегулювання процесу застосування амністії.

Комісія з питань економічної політики та управління народним господарством розглядала деякі законопроекти, внесені Кабінетом Міністрів України.

Зокрема, до розгляду Комісії надійшли до Закону України «Про підприємництво» стосовно ліцензування діяльності, пов'язаної з обігом кольорових металів в Україні, а також про порядок ліцензування будь-якої підприємницької діяльності тільки на підставі, передбачених Законом України «Про підприємництво»; доповнення до Закону

України «Про підприємства в Україні» щодо заборони державним підприємствам виступати гарантом при наданні кредитів комерційним структурам, проекти законів України про недобросовісну конкуренцію та про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах.

Презисавлено також підготовлені Комісією проекти законів про націоналізацію майна в Україні та порядок реалізації прав держави щодо придбання майна і корпоративних прав, про оцінку майна, майнових та немайнових прав.

Комісія обговорювала порядок підготовки змін до переліку об'єктів, що підлягають приватизації у зв'язку з їх загальнодержавним значен-

ням (як доповнення значеного переліку, так і виключення окремих об'єктів із уже затвердженого Верховною Радою України переліку). Комісія дала відповідь, що у разі надходження подібних пропозицій від суб'єктів законодавчої ініціативи вони направляються до Кабінету Міністрів України для підготовки в установленому порядку проекту постанови Верховної Ради України щодо внесення таких змін з наступним розглядом проекту на сесії Верховної Ради. На думку членів Комісії доцільно розглядати не частіше, як один раз у півроку. Ці пропозиції повинні містити й економічне обґрунтування внесення таких змін.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Сьогодні банки, ніби поранені

Ці слова пролунали на прес-конференції, яку влаштував акціонерний банк «Інко» для журналістів Києва та зарубіжних видань. Тема її — фінансові підсумки минулого року і роль комерційних банків у подоланні економічної кризи.

Відповідаючи на запитання, голова правління банку Петро Мірощинський передіслав спростував поширювані чутки про те, що його банк на межі фінансового краху. Посилаючись на офіційні документи, він довів, що банк проводить досить успішну діяльність.

Петро Мірощинський проаналізував діяльність банківської системи в Україні за минулий рік, виклав як позитивний радник Президента програму її відновлення, бо, як він висловився, якщо банки, підкошені непродуктивною політикою, стануть на ноги, це справить позитивну дію на економіку країни.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

УКРАЇНСЬКІ ІНТЕРЕСИ
ДЖОРДЖА СОРОСАМинуло п'ять років з часу створення
Міжнародного фонду «Відродження»

Нас завжди тішили ілюзіями, а ще більше — ляками. Ще донедавна «агресивним міжнародним імперіалізмом» і «антинародним українським буржуазизмом» (?) націоналістичними організаціями, «рукою Москви» і фундамиціями Сороса. Мовляв, той американець недарма такі гроші викидає — певно має якийсь далекогоглядний і підступний інтерес стосовно України? Безперечно, має. І не приховує у своїх публічних виступах. Насамперед — допомогти утвердитися в нашій країні засадам відкритого суспільства. Тобто, такого державного устрою, в якому домінують толерантність, рівноправність людей у регіонах і етнічних групах, де кожна людина в рамках закону може сміливо висловлювати свої думки й виявляти ініціативу. Хіба не заради цього боролися, страждали в таборках і на засланнях, а то й вмирали за колючим дотом українські правозахисники у 60 — 80-х роках?

Тому і з'явився п'ять років тому в Києві Міжнародний фонд «Відродження», що до того, як Україна стала незалежною державою. Насамперед завдяки тому, як слушно стверджує голова Наглядової ради Фонду Богдан Гаврилюшин, що

співпали співпадіння народу України на відродження — національне, державне, культурне та правове американського філософа-флангатора, який присвячує свою енергію і свої великі фінансові можливості для перетворення країни колишнього радянського блоку в незалежний демократичний суспільства.

Торік у рамках програми «Трансформація гуманітарної освіти в Україні» Фонд провів два етапи великого конкурсу, в результаті якого понад 500 авторів отримали гранти для написання нових підручників. Більш як сто тисяч підручників побачили світ масовими тиражами уже протягом цього і наступного років.

Доволі успішно розпочало «Відродження» реалізовувати програму «Соціальна адаптація військоволужбовців», адже наша держава планує скоротити чисельність свого війська до 300 тисяч осіб. І вже сьогодні «соціально адаптовано» майже десять тисяч демобілізованих або звільнених у запас військовиків та членів їх сімей. Тобто ці люди надали одну цивільних професій і одержали відповідну роботу. В цілому ж у рамках цієї програми заплановано адаптувати протягом трьох років майже 60 тисяч недавніх офіцерів і прапорщиків.

Торік започатковано і програму «Пробудження», метою якої є розповсюдження в українському суспільстві знань про справжню природу хвороб, пов'язаних з узаалежненістю — алкоголізм, наркоманія і т.п. Це, в свою чергу, сприятиме нормізованню життя, сприятиме ретельним заходам країн запобігання новим заходам та ефективнішому лікуванню хворих члених недугами.

Загалом Дж.Сорос торік доволі суттєво збільшив обсяги фінансування Міжнародного фонду «Відродження». Судять самі: якщо загальні витрати МФВ в 1993 році становили 3,4 мільйона американських доларів, то в 1994 році — 12,4 мільйона. Торік фінансово підтримано 494 проекти проти 461 проекту в попередньому році. Фонд продовжує зосереджувати свої головні зусилля на таких напрямках, як освіта і наука, громадянське суспільство і культура, екологія й охорона здоров'я.

— Ми прагнули і будемо прагнути зробити для нашої молоді держави, для суспільства якнайбільше з того, в чому є найгострішої потреби, — говорить виконавчий директор Фонду Богдан Булзін. — У центрі нашої уваги і надалі перебуватимуть ті наші співвітчизники, які готові сприймати ідеї відкритого суспільства та здатні з допомогою Фонду підняти їх у життя.

Хтось з дотепників якось сказав: «Любіть Україну до глибини своєї кишені». Не знаю, чи Дж.Сорос чув коли-небудь цей вислів, але що він належить до таких людей, то немає сумніву.

Коментар оглядача

Погляд збоку

«ЦІЛИНА» В ШАХТАХ УКРАЇНИ,

або Бельгійська модель соціального захисту українських вугільників

УКРАЇНА ОДЕРЖУЄ нині технічну допомогу за програмою «TACIS», фінансовану Європейським Союзом. Шістьдесят проектів програми вже реалізують у різних галузях народного господарства нашої країни, ще дев'яносто фінансують у наступному році. Серед найбільш багатих проектів — енергетичний. Бо саме тут ми потребуємо найбільшій допомогі. Але щоб ефективно її подати, треба передовсім конкретно знати слабкі місця в нашій енергетичній галузі, зокрема у вугільній промисловості. Вивчення цього питання в рамках програми «TACIS» займається нині студійна група експертів під керівництвом бельгійсько-німецького консорціуму «Монтан-транстел». У складі групи — економіст-соціолог з Бельгії, українця за походженням Йосип Лесів. Нещодавно він побував на шахтах Донбасу, де вивчав можливості реструктуризації вугільної промисловості цього регіону. Своїми враженнями пан Йосип ЛЕСІВ ділиться в інтерв'ю нашому позаштатному кореспонденту.

— Пане Йосипе, у ділових колах світу України вже знають вас як автора популярної книги «Сучасні методи менеджменту, засновані на ринковій економіці», виданої в нашій країні. А в чому полягає теперішня ваша місія як експерта програми «TACIS»?

— Українці радше припинили експлуатацію своїх шахт і купувати вугілля, скажімо, в Польщі, де ціна тону вугілля нижча, ніж собівартість видобутку її в себе. Не можемо погодитися з цим суто теоретичними висновками, що нехтують такі чинники, як обсяг глибокої соціальної проблеми (а то й політичної), національної безпеки (майже цілковитої залежності від імпортованих енергоносіїв), стану заборгованості країни тощо. Поради цих експертів немислимо до реалізації у теперішній економічній ситуації в Україні. Відомо ж бо, що ні Франція, ні Німеччина, ні Великобританія не планують звести до нуля експлуатацію власних, теж відпрацьованих шахт. Бо передовсім не хочуть стати стовідсотково залежними від чужого імпортованого вугілля! Тим часом дають такі поради Україні.

— І мотивують тим, що більшість шахт вже себе вичерпала, що модернізувати їх неможливо. А що впало в око вам, коли ознайомилися з вугільним потенціалом Донбасу?

— Звичайно, становище вугільної промисловості України доволі складне. Чимало шахт побудовано на початку століття, їх умови праці там дуже тяжкі й небезпечні. Деякі з них треба було закрити. Назагал у шахтах України, образно кажучи, багато «цілини», багато простору для поліпшення в різних сферах діяльності. Це зокрема, стосується продуктивності, охорони праці та довкілля, яке надто забруднене. Наприклад, якщо говорити про продук-

тивність (визначену як кількість тонн видобутого вугілля за день праці шахтаря), то вона сьогодні дорівнює приблизно третині рівня продуктивності, досягнутої в шахтах західноєвропейських розвинутих країн. Такий рівень продуктивності вугільних шахт Західної Європа мала наприкінці Другої світової війни. Але все ж вийшла з цього стану. І в Україні є безліч резервів. Розкрити і втілити їх допоможе, зокрема, програма «TACIS».

— Пане Йосипе, ви знайомилися із системою соціального забезпечення працівників у шахтах України. Очевидно, радитимете запровадити щось із бельгійського досвіду?

— Річ у тому, що бельгійська система соціального забезпечення ґрунтована на давніх традиціях. Вона творилася протягом 120 років і є результатом спочатку звазаної боротьби, а потім поступової співпраці та колективних договорів між роботодавцями і профспілками країни. Причому було це в той благодатний період, коли економіка західноєвропейських країн процвітала і була поділена між капіталом і працівниками. Одна з передумов ефективного функціонування такої системи — дисципліна праці та спільне почуття відповідальності за добробут і добрі умови праці людей як з боку керівників підприємств, так і з боку профспілок. Ось це передовсім варто впровадити в Україні.

Мені відомо, що на розгляд Верховної Ради готують проекти законів про нову систему соціального забезпечення трудівників України. Згодуюся, що українські експерти в цій сфері діяльності вже ознайомилися із системою соціального забезпечення багатьох розвинених країн Західної Європи. Хотілося б, щоб вони не обминули й бельгійську. Було б доцільно в даному разі, вибрати з якомога більшої ефективної діючих систем найбільш привабливі елементи і на їх основі створити власну модель, яка найкраще відповідала б національній дійсності. Не приховую, що маю велике бажання допомогти чимось у цій комплексній будові. Звісно в межах моїх можливостей.

Розмову вела

Зоя СОЛТВИНСЬКА.

Великодній Тлумачний Словничок

Великдень (Великоден, Великодня Неділя, Світла Неділя) — одне з найбільших після Різдва Христового свят у християнській релігії. Святкують в Україні ще з Х ст. Настає весною в період з 22 березня по 25 квітня (за старим стилем) і припадає на неділю. Свято пов'язане з Воскресінням Ісуса Христа, тому має назву Великий День або Великдень. Під терміном «Великдень» часто розуміють усі три дні Великодніх свят: Великодню (Світлу) Неділю, Великодній (Світлий, Обливианий, Мокрий) Понеділок і Великодній (Світлий) Вівторок. Для означення Великодня вживається також термін «Паска».

Паска — великий гарно вичеплений хліб круглої форми. Традиційно буває трьох видів: замішане борошно на великій кількості яєць (так звані «баби золоті») — для Воскреслого Христа. Їх печуть у Страстний Четвер. У п'ятницю печуть із прісного тіста «білі паски» — в пам'ять покійних. У суботу випікають «чорні паски» з розового борошна — для людей сущих. Назва «Баба» навіртає нас у сиву давнину, як і різдвяний «Дідусь». Паска ж символізує вічність людського життя, «бо без хліба — нема обіда», як гласить народна мудрість.

Василь БАБУХ,
«Голос України»

ПОРОЗУМІЛИСЯ

Приміщення Свято-Успенської церкви греко-католицького обряду в Чернівцях протягом багатьох років місцеві торговці використовували для складських потреб. Та недавно парафіяни відібрали занедбаний храм, повернули йому красу. Зокрема зайняв належне йому місце і чудові іконостас — витвір видатних буковинських майстрів минулого століття.

По війні місцеві можновладці-атеїсти демонтували це містечке дивно і сховали поклади від людського ока. Пізніше іконостас випросяла для свого оздоблення одна з православних церков.

Чернівчеські греко-католики наполювали на повернення їхнього майна. Громада православної церкви Святого Миколая висунула зустрічню вимогу — відшкодувати їй суцільне золото, яким покрили іконостас під час реставрації. Греко-католики звернулися до українців, які живуть в Австрії, за проханням післати в придбання позолоти. Представники діаспори зібрали відповідні кошти і виручили своїх братів по вірі.

Отак мирно, по-християнськи, порозумілися парафіяни церков двох конфесій.



Мал. Леоніда Денисенка (Австралія).



— Моє особисте завдання — ознайомитися із системою соціального забезпечення працівників у вугільній галузі України, з тим щоб запропонувати якісь конкретні методи його поліпшення. І, звичайно ж, подати певні ідеї до проекту реструктуризації вугільної промисловості загалом. А що таке назріла — немає жодного сумніву.

Однак хотів би зауважити, що до питань нуклеарної видобутку вугілля чи навапи — скорочення треба підходити дуже вживаючи й розумно. Відкидаючи суто економічні міркування, такі як, наприклад, ціна тону вугілля на міжнародному ринку. Бо, виходячи з цієї точки зору, деякі економісти доходять висновку,

Репліка

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

УРИЦЬКИЙ ЯК ДЗЕРКАЛО «ПРОМЕТЕЙВСЬКОЇ» БЕЗДУХОВНОСТІ

1919 року в Чернівці більшовицька влада видала наказ: «Всім домовладцям вменяється у обов'язок під страхом строгої відповідальності перевернути на домах названі вулиці в недельний срок». Мешканці, певня річ, не мали права обговорювати цю ідею, вносити якісь пропозиції, а тим паче — протестувати. Згідно з постановою комітету робітничо-селянської оборони Чернівців міста було поділено на кілька районів, у яких за спокій та порядок своїм життям відповідали заложники. «Якщо в одному з районів виникне яка-небудь заворушення або виступ контрреволюційного характеру, з'явиться прокламація, відбудеться замах на товаришів червоноармійців, членів радянських партій або радянських працівників... заложників даного району розстріляти», — попереджала влада.

Після перших розстрілів місцевої інтелігенції Чернівці доволі швидко «порвав» зі своїм правдиним історичним минулим і за два дні став містом революційної слави... Вулиця Глинська (Глинський монастир) отримала назву Колонітай, Ново-Троїцька — Р.Люксембург, Миколаївська — К.Лібкнехт, Бульварна — Карла Маркса, Воскресенська — Муриносова, Варваринська (Вільш Варвара) — К.Цеткін тощо. Більшати вулиць має ці назви й донині.

І сьогодні центр міста воззвеляє організаторів і виконавців більшовицького терору в Україні: Леніна, Свердлову, Дзержинського, Урицького, Ворошилова, Антонова-Овсєнка та інших діячів більшовизму (Воробєвського, Фрунзе, Куйбішева тощо). У місті є центральний проспект Жовтневої революції, вулиці Паризької комуни, 60 років ВЛКСМ, 50 років СРСР, Комінтерну...

Це безглузда насаджених в основному багатства або величезним прагненням партбосів назв зрозуміле кожній нормальній людині. Вже не раз «Прогіснати», інші громадські організації порушували питання про повернення аутентичним їхнім історичним назвам. Особливо це актуально тепер, коли мешканці обласного центру почали отримувати нові паспорти.

Але, виявляється, є в обласному центрі організація, яка виступає з рішучим протестом проти історичної справедливості. Так звані Чернівчеський осередок Всеукраїнського товариства захисту духовної культури і «Прометей» надіслав головам обласної міськради листа з патетичними рядками: «Як же ж можна зберегти пам'ять далеку, руйнуючи пам'ять близьку, любити стародавню історію

предків, зневажаючи історію своїх батьків і діда!» А далі автори листа звернення уточнюють: «Важлива ознака української культури — повага до минулого, шанування батьків. Наше покоління повинно зберегти той образ Чернівця (це стосується й інших міст і сіл області), яким його створили попередні покоління, в тому числі й за 78 років радянської влади...»

Отже захисників «духовної» культури В.Личковаха, А.Добровенка, М.Чміля та інших, які підписали документ, хоча запитати: неважко для них важливу ознакою української культури є захист тощо беззаконня, яке здійснили 1919 року більшовики в нашому місті? І яких «батьків» треба пам'ятати чернівчаним? Урицького, на руках якого кров безневинних людей? То чи не краще «Прометей» називати так, як того він заслуговує: осередок Всеукраїнського товариства захисту червоно-революційної духовності. А точніше — бездуховності. Щоби люди знали, з ким має справу. Бо не може називатися культурною те, що багнетами й страхом занесено в наше життя.

м. Чернівці

У номер

• Київ

Нагорода держави — героєві спорту

Учора в приміщенні Міністерства у справах молоді та спорту видатному українському легкоатлетові, чемпіонові світу, Олімпійському ігор, багаторазовому світовому рекордсмену Сергієві Бубці з Донецька було вручено Почесну відзнаку Президента України.

«І Ленін такий молодий...»

У Києві відбулася науково-теоретична конференція «Ленін і сучасність», присвячена 125-річчю від дня народження В. І. Леніна.

У роботі конференції, організованої Київським міським Комуністичною партією України, взяли участь науковці Києва, які у своїх доповідях проаналізували роль і значення особи В. І. Леніна в історії, його внесок у розвиток теорії соціалізму та марксизму-ленінізму. Про це «Інтерфаксу-Україна» повідомили в Київському міському Компартії.

Київні підтримують мера

Останнім часом дедалі ширшого розголосу набуває суперечка між фірмою «Макулан» та держадміністрацією міста з приводу будівництва наземного проїзду між вулицями Васеюною та Червоноармійською.

А що ж думають самі київні про цю ситуацію, на чому бої вони?

Науково-дослідний інститут соціально-економічних проблем 12 — 14 квітня провів телефонне опитування мешканців столиці для визначення позиції киян щодо конфлікту між міськвиконкомом і фірмою «Макулан».

Кожний другий учасник опитування вважає вимоги фірми щодо припинення будівництва проїзду неправомірними. На боці «Макулану» — лише 12% опитаних. Трохи більш як третина (38%) не змогла визначитися з цього приводу, бо недостатньо поінформована щодо суті конфлікту.

• Житомир

З полонізацією!

Місцеве Незалежне телевізійне агентство «Телескоп» включило до своїх програм регулярну трансляцію передач польської студії «Полонія». У тому, що вони постійно матимуть глядачів, можна не сумніватися. Інтерес до польської мови й культури в місті великий. Зокрема, в кожній третій школі діють факультативи по вивченню польської мови, а дехто з випускників уже навчається у вузах Польщі. До речі, передачі обласного радіо польською мовою стали вже традиційними.

• Миколаїв

«Гетьман Сагайдачний» зайшов на профілактику

У четвер сторожовий корабель ВМС України «Гетьман Сагайдачний» прибув до міста біля причалу суднобудівного заводу імені 61 комунара. Для миколаївців примістив у цей поділ подвійна: по-перше, завод обслужує крапцян на сьогоднішній корабель у складі ВМС України, а друга полягає в тому, що команду на ньому капітан 3-го рангу Сергій Насенко — земляк-миколаївець.

Перше планове профілактичне докування — така мета приходу до Миколаїва, — розповідає капітан. — Словом, за технікою треба доглядати, тим більше військовою.

Пристрасті тижня

3 24 ПО 27 КВІТНЯ на Харківщині відбувся всероссийський міжнародний акція «Слобожанський Великдень». Ідея проведення грандиозного національно-культурно-релігійного шоу в українському регіоні належить київським літераторам-політикам. Високопоставлені чиновники обласного, міського, іспірно справжній цінності української літератури доклали чимало зусиль, аби це свято відбулося.

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Новина тижня

Хрест на ЧАЕС поставлять... Можливо

ЦЬОГО тижня в засобах масової інформації зазвучало мусувалося звістка: *можля, Європа покаже-таки, атомні станції на лопатях ЧАЕС — найкращий, найбільш безпечний з усіх атомних станцій України, як висловився її директор Сергій Парашин, — доведеться зняти з експлуатації. Та оскільки втрапили ще рано.*

У державі вже був прецедент із закриття ЧАЕС у 1992 році. Тоді, після пожежі на другому енергоблоці, Верховна Рада спільно прийняла рішення про закриття станції уже в 1993-му. Рішення швидко політичне. Втім, ніхто не забув і розрідку подібних. На кінець покладено кредити, що їх виділяють європейські країни лише за умови зупинення Чорнобиля. І все ж між двома цими рішеннями є досить суттєві відмінності.

Основний чинник, що впливає на закриття Чорнобиля, — проблема фінансування. За оцінками фахівців, це 4,4 млрд доларів, 2 з них — на будівництво паротурбінної станції. Швидко, що все, зупиняться на цьому варіанті, хоча атомники і внесуть до середини травня комплексну пропозицію, що включає в себе і порівняльний аналіз об'єктів, які можуть

виступати як заміни потужності. 15 травня атомники поставили свій проект на обговорення. Передбачається, що цей день внесе ясність до питання про спорудження заміни потужності і визначить подальшу долю ЧАЕС.

Під час отримання фінансових гарантій з боку Заходу ми маємо шанс увійти в наступне тисячоліття без скандально відомої станції. А це означає, що в 2000 році провадитимуться певні роботи щодо зняття з експлуатації першого й другого блоків, третій зупинять. Закінчиться проектування по саркофагу № 2.

Та цілком ймовірно, що Чорнобиль взагалі не закритий. За словами Михайла Уманця, атомники до липня повинні отримати від зарубіжних інвесторів чітку програму фінансування. Якщо ні — можна вважати діалог із Заходом таким, що не склався.

Фото Віктора КОЗЮРКА.



Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

У «Пролозі» —

У столиці проходить студентський кінофестиваль «Пролог», який цього року здобув статус міжнародного і виправдав його. Шанувальники кіно та професіонали були приємно здивовані — незважаючи на скрутні часи, кінематограф не вмирає, а поводить, але вивчено еволюційне й мислославе.

Студенти з Росії, Грузії, Польщі, Болгарії, Голландії і, звичайно ж, вітчизняні молоді таланти змусили великим компетентним журі і вибавили публіку (в залі були переважно свої — кіношколи) визнати за ними майбутнє світового кінематографа. За словами Владлена Кузнецова,

епілог з шампанським і трояндами

Кіно тижня

ва, секретаря Спілки кінематографістів України, було неспроста виділили крапцян із крапцян. І все-таки довелося це зробити. За найкращу акторську роботу в ігровому фільмі «Віра» (але не маленька) приз отримав студента ВДКУ Олена Сергєєва. Українська школа відкрила нове ім'я в документалістиці — Миколу Слободяна. Його фільм «Жити сумно, а вмерти смішно» відіграв гран-прі як найкращому в номінації документальних

робіт. «Найкрутішим» мультфільмом визнано творіння команди студентів КДТМ ім. Карпенка-Карого (майстерня Євг. Сивоконя) під назвою «Це ми». Призером «Пролога» в нагороду за «внесок у кіномистецтво» давали яблука (кришталеві), троянди і келих шампанського... Щоправда, одному з лауреатів не налили — його рот був зайнятий сошкою. За крапцян дебютну роль у кіно тиричний Тарас Сакно одержав рожевого зайця. Матиме мо надію, що прийдешній винахід братів Люм'єрів буде таким самим рожевим, як ця іграшка...

Сергій ВУСАТИЙ

Кредити нині коштують недешево

Розпорядження тижня

Перше й останнє, про що думається після його прочитання, — період первісного накопичення капіталу в Україні якраз у розпалі. Бо постає ряд цікавих запитань. Приміром, про яку підтримку підприємця може йти мова, якщо отримання кредиту в'язано з цілим пакетом заходів, спрямованих не так на зниження ризиків щодо своєчасного їх повернення, як на зацікавлення банків потраптити до числа уповноважених кредиторів? Йдеться про відсоткову ставку, майновий заклад, п'ятивідсотковий марж тощо.

Положення не скасовує діяльності Міжвідомчої комісії із саніції збиткових підприємств, частка ста-

тутного капіталу яких становить не менш як 50 відсотків. Чи означає це, що й нинішнього року витрати, пов'язані з проведенням саніції, відносимося до дефіциту державного бюджету? Минулого року, за оцінками спостерігачів, вони становили 200 трильйонів карбованців.

Ці та інші запитання наводять на думку, що дане Положення навард чі поліпшити життя підприємців, скоріше — кредиторів. Принаймні, про це свідчить і список уповноважених банків, у якому деякі гучні «прізвиська» асоціюються не тільки з рятівною працею на благо вітчизни.

КАБІНЕТ міністрів разом з Нацбанком затвердили Положення про порядок надання державної кредитної підтримки підприємствам у 1995 році.

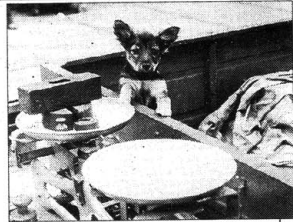


Фото Анатолія ВОРОХА.

Микола КОСИЙ, «Голос України»

ХОЧА ОБКОМ «ДОБРО» НЕ ДАВ

Як заявив на прес-конференції заступник голови обласного Валерій Мешеряков, ніхких політичних заходів у рамках «Слобожанського Великдень» оргкомітет не планує. Він відправив, що це має бути свято культури і тілків.

Та до Харкова вже потягнулися люди, які до справжньої української культури не мають ніякого відношення. Схоже на те, що доморощені патріоти все зробить для того,

щоб свято закінчилося наголополітичними чварями.

Сьогодні уже відомо, що пікетувати «Слобожанський Великдень» будуть не тільки комуністи, які в своїй заяві назвали це свято «національною провокацією», але й місцевий осередок Руху. Навпевно такі добре переславляють «пани» навколо питання, хто буде «розподіляти» гуманітарну допомогу, що аж об'єдналися зі своїми заклятими во-

рогами. Скандалом закінчилася напружена робота по наміченню відкриття у ці дні пам'ятника на могилі Миколи Хвильового. Місцеве «Спадщина» образилася, що її представники не потрапили до оргкомітету. По-переду, напевно, це більший скандал наголо десятка тисяч доларів, виділених фондом «Відродження» на проведення цієї акції. Харків ні центу не одержав. Подібних історій й не перелічити. Але слава Богу, щодо української культури це не має ніякого відношення. Думаю, харків'яни і гості міста це відчують не раз у дні Слобожанського Великдень. Так ласкаво просимо.

Харків.

Сергій ВЛАД, журналіст

Що, власне, привіз із Москви Є. Марчук?

Візит тижня



БЕЗПЕРЕЧНО, найомітнішою подією тижня став дводенний офіційний візит до Москви б.о. прем'єр-міністра України Євгена Марчука, стичинений загостренням політичної кризи в Криму і беззастережною заявою з приводу шаласті її подолання Президентом РФ Бориса Єльцина.

нала зустрічна пропозиція: «Тоді «відкривайте» місто і влаштовуйте виробовляють тендер». Довелось проковтнути: «відкривати» місто — безглуздо, і до того ж на що землю ніхто не споконусься. А росіяни натискали далі, наполягаючи, що під інфраструктурою їхньої частини ЧФ зайнято у Севастополі аж 200 гектарів (!) землі.

З Президентом РФ Євген Марчук уточнив позиції віч-на-віч одразу по приїзді. Про що йшлося, журналісти довідалися з їх небагатослівних інтерв'ю. За словами Є. Марчука, чільне місце на переговорах у Москві, і з Борисом Єльциним зокрема, посідала проблема поділу Чорноморського Флоту, яка може бути вирішена в ході його нинішнього візиту на 95 відсотків. Якщо так і станеться, то не виключено, що під час візиту Бориса Єльцина до Києва обидві сторони підпишуть відповідну Декларацію про поділ Чорноморського флоту. І ще одне: частки як української, так і російської сторін згідно з домовленостями можуть зазнати істотних змін.

Зрештою, це передбачали аналітики, вказуючи, що Завидовська угода, що передбачала більшовицьке «фіфті-фіфті», ніяк не тягне на рівноправну і взаємовигідну. Адаже, по суті, йдеться про російський флот, який утримує Україна своїм коштом, субсидуючи житло, електроенергію, водопостачання та ін. прибуль мореплавців. Йдеться про землю, акваторію і берегову зону, які вже не мають, внаслідок господарювання ЧФ, колючий біологічної цінності. Наведу приклад. Леда на переговорах з російськими експертами постало питання про вартість землі у Севастополі, українська сторона вельми потішила росіян пропозицією перейти на ринкові ціни. Вмить проблему

За словами одного з учасників переговорів, розрахунки на той час спиралися на 26 американських доларів за гектар. І, судячи з усього, під час переговорів спиртного було значно складніше. Міністерство оборони України до останнього часу вело пооб'єктивний, а не вартісний облік. І коли відбувалося «фіфті-фіфті», російській стороні, як і слід було чекати, здебільшого обмежувалися порядковими і серійними номерами підводних човнів, а не їхніми військово-технічними характеристиками і ринковими цінами. Українська ж наполягала на більш предметній інформації. Аж до нинішнього візиту Євгена Марчука у Москву.

То що ж, власне, звідти привіз Євген Марчук? Безперечно, надію на більш конструктивний діалог з Російською Федерацією. Якщо зайшла мова про можливість Декларацію, Україна вже є що декларувати. І останнє, що спадає на думку після прес-конференції, яку Є. Марчук дав уже в Києві: підсумки переговорів щодо поділу ЧФ, схоже, можуть стати вирішальними під час обговорення кандидатури на посаду прем'єр-міністра України.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

НА МІЛИНАХ ВИРІВ НЕ БУВАЄ

23 квітня минає 75 років від дня народження Григорія Тютюнника

ЧАСТО ЗАПИТУЮТЬ, як мислив собі Тютюнник закінчити «Вир», якого мала бути третя книга, яка доля стітала б того чи іншого героя і т.д. Відповіді на це питання я і авторів було б бажко, бо навіть те, що добре продумане наперед часом ламається, відкидається, геть або міняє русло уже в процесі писання. «Не туди повернуло, куди думалося», — казав ніколи Григорій. — Але це добре, це означає, що герої моєї живі, не слухають мене, а йдуть, куди їм треба». Григорій Тютюнник, «Кориня».



Григорій Тютюнник

У цих словах, на моє переконання, й захована відповідь на всі запитання, що виникають у нас, коли відкриваємо сторінки роману Григорія Тютюнника «Вир». Особливо ж на ті, що пов'язані з визначенням місця цього твору в українській літературі XX століття. «Вир», безумовно, стоїть в одному ряду з романами Василя Самчука, Івана Багряного, Юрія Яновського, Олеса Гончара, Василя Землячки.

Й дивуєшся, читаючи про те, що й сам автор сумнівався в правильності вибраної назви твору. Так, саме «Вир!» Але не як відображення «істинності двох полярних таборів в українському селі», як писали критики-соціалісти, а як відображення однієї боротьби України за своє майбутнє у вирі вселенських конфліктів. Адже й сьогодні ми вкотре переконалися, що саме на отих Оксанах, Орясах, Тимках, Гречаних, Саньках стоїть і сьогоднішня наша батьківщина.

«Живі герої» Григорія Тютюнника й справді не служили писемниками. Його прозова збірка «Зорані межі», повість «Хмарка сонця не заступить», в яких автор намагається показати «перебудову життя в післявоєнній Західній Україні», як «розвиток прогресивного господарювання на селі» сьогодні сприймаються як компроміс з власним талантом. Читач ніколи добре не знає, як «перебудовувалась» післявоєнна Україна. Сотні тисяч без суду і слідства вивезених до Сибіру західноукраїнських селян, продовження не завершеного в двадцять-тридцять років руйнування психіки хлібороба-грудівника.

Григорій Тютюнник не міг не бачити правди сільського життя, і тому він так легко підпадав під вплив своїх героїв, які вели його сторінками творчості ним книг. Читачемсь уявляється й нині, що майже всі сюжетні вузли роману «Вир» зв'язані ходом обліпшювання українського села.

Далеко бачив Григорій Тютюнник — сам жертва обліпшювання українського села (письменник виріє у білій родині, що все життя боролась з нестатками). Довелось йому брати участь й у кривавій війні, розв'язаній на терені Європи Сталіном та Гітлером. Від ран, одержаних на фронті, письменник й помер сорокарічним.

Молодий — Григорій — в своїх спогадах свідчить, що коли Григорій почав писати задушевний роман про життя Західної України під назвою «Вир шумить», через деякий час вимушений був відмовитися від задуму, бо побачив, що його «ігн» на вже вторгнений шлях, до «Подняття целини», — і покинув. У «Вирі» ж він не пейзаж, бо не характер, що не ретина — то й Шилла (рідне село братів-письменників у Полтавській області), що-холодніша, безумовно, осмислена й узагальнена — «КВ ОБРАЗ НАРОДУ».

Болею у серці жила в Григорії й Григорії Тютюнниках любов до України, її мови, народу. Не на багатому пережжж старшого брата Григорія — трагічно пішов з життя 7 березня 1980 року. Пішов, бо не міг спокійно сприймати наступ українців та шовіністів...

«Якось Григорій, — згадував Тютюнник-молодший, коли ми зішли на його чоту й довго дивилися на село, сказав: «Оце звисли, Григоріє, я погачу «Вир» побачив. А доки назав долому дійшов, — уже й написалося». І прочитав по пам'яті: «Село Троянка гніздиться в долині. На північ від нього Беєва гора, покрита лісом, на південь — заткана маревом рівнина, до якій в'ється Полтавський шлях. Обабіч шляху то тут, то там мріють у степу хутори, мазач на далекіх обрідях, як зелені острови по синьому морю...»

Опитування тижня

Воїстину — святі грішники

Отже, в цей невідлі святакуємо велике християнське свято — Великдень. Наскільки воно значуще для населення столиці, яке впродовж десятиліть виховувало в душі атеїзм? Це цікаво запитання з'ясували під час опитування на вулицях Києва соціологія центру «Демократичні ініціативи» 17 квітня. Всього було опитано 400 киян, які за основними соціально-демографічними показниками представляють доросле населення столиці.

Виявилось, що майже усі опитані — 98 % — знають, що в неділю православні християни відзначають Великдень. Своїм святом вважають його теж більшість опитаних — 81 %.

Як відомо, Великдень передувє Великий піст. Чи дотримувалися його прийняті ті, хто вважає цей день особистим святом?

Серед опитаних киян, які відзначають Великдень, відповідно дотримувалися посту 8%, намагалися у міру можливості — 21%, але більшість — 71 % — не постували.

Тож і виходить, що Бога шанують, але й добре попісти теж звикли?

Ірина БЕКЕШКІНА,
Ірина ФІЛІПЧУК.

Запитання тижня

Дешева електроенергія — привілеї заможних

ОСТАННІМ ЧАСОМ до Президента України та б Кабінет міністрів надходить багато звернень, листів, телеграм громадян, запитують підвищення цін на електроенергію і тарифів на електроенергію для населення.

Справді, різке підвищення цін на газ — у 9 разів та вугілля — у 12 разів, тарифів на електроенергію — у 8 разів та значне подорожчання інших комунально-побутових послуг, в умовах, коли вчасно не виплатують зарплати, пенсії і компенсації, спричиняють справедливе обурення населення.

Але не можна не врахувати й те, що на відміну від усього цивілізованого світу, в Україні населення платить за електроенергію менше, ніж промислові підприємства, а доставки електроенергії до кожної окремої квартири стає дорожче, ніж на завод чи фабрику. Середній фактичний тариф на електроенергію для населення в січні 1995 р. був в 11 разів нижчим від середньогалузевого тарифу. Різницю доплачувала промисловість, що в кінецьово підсумку оберталось подорожчанням продукції, втратою її конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках, банкрутством багатьох підприємств.

І ми з вами, скажачис на високі ціни в магазинах, забуваємо про те, що до собівартості всіх товарів закладений тариф на електроенергію. Особливо важко тим областям, де питома вага промисловості відносно низька, і нечисленні підприємства змушені фактично оплачувати споживання електроенергії населенням.

На 1 квітня 1995 р. перевищення боргів Міністерства енергетики постачальникам палива, банкам та Мініфінансу над заборгованістю споживачів становило 28,7 трлн. крб. Такий фінансовий стан — прямий шлях до зриву підготовки роботи галузі в осінньо-зимовий період 1995 — 1996 рр.

Таким чином, підвищення тарифів на електроенергію — це не свавільна чиновників, а життєва потреба. Попереження до старої системи тарифів, якого так наполегливо вимагає громадськість, призведе лише до неминучого економічного краху більшості промислових підприємств, до втрат бюджету і болюче відарить по малозабезпечених верствах населення, спричинить їх остаточне зубожіння.

Прес-служба Міністерства енергетики та електрифікації України.

Трибога тижня

Є ЖЕРТВИ

Понад 50 чоловік перебувають сьогодні у лікувальних закладах Сумщини за ознакою хвороби на дифтерію. Четверо дітей і двоє дорослих померли.

Найбільш уражені епідемією обласний центр і Сумський район, здійснюють інтенсивні заходи щодо масової імунізації населення. На їх проведення обласною Радою виділено 13 млрд карбованців.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Микола ГОРВАТ,
«Голос України»

Стоять поїзди на кордоні

Та не з нашої вини. Річ у тім, що з 00 години 20

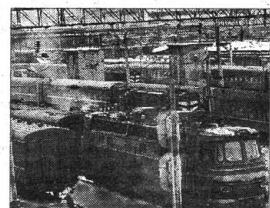
Страйк

кілька розпочали загальний страйк угорських залізничників. У зв'язку з цим усі міжнародні рейси на Будапешт зупинено. Не приймає Угорщина і вантажних поїздів. Значно обмежено внутрішні рейси. Замість звичних шоденних 2588 пасажирських потягів курсують лише 472. З вантажних їздять тільки ті, що забезпечують населення країни найнеобхіднішим. За попередніми підрахунками, шоденні збитки від страйку становитимуть близько 200 мільйонів форинтів (понад 170 тисяч доларів США).

Страйк оголошено у зв'язку з невідписанням керівництвом Угорської державної залізничної дороги з грузівниками галузі. Якщо документ не буде прийнятий протягом 72 годин, страйк триватиме, — заявили лідери залізничних профспілок — ініціатори заходу.

... А в Чопі вже стоїть на запасній колії швидкий поїзд «Москва — Будапешт», залізничники експрес «Будапешт — Москва» не відправляється потяг «Чоп — Будапешт». Крім цього, за словами начальника Ужгородського відділка Андрія Федченка, не деділі тут накопичиться ще й 10 — 15 вантажних поїздів. Хоча страйк угорських залізничників викликає ряд проблем для їх українських колег, всі роботи на наших коліях проходять у звичному режимі, — запевнив Андрій Федченко.

Будапешт — Ужгород.



СМЕРТЮ СМЕРТЬ ПОВОРОВ

Паска, або Воскресіння Христове, — одне з найбільших і найрадісніших християнських свят. Євангеліє так змальовує цю дивовижну подію.

... На світанку першого дня тижня (що зараз зветься неділя) блаженстві жінки прийшли до гробу Господа, щоб змстити тіло Його пахоми. Рамтом зчинився великий землетрус, бо Ангел Господній відвадив камінь від гробниці. Звернувшись до жінок, посланець небес мовив: «Не бійтеся, бо він шукає Ісуса розп'ятого. Його тут немає: Він воскрес, як сказав: підійти до піднятих місць, де лежав Господь».

Коли жінки-мироносиці йшли, щоб сповістити про бачене апостолів, Воскреслий Христос зустрів їх на шляху і мовив: «Радійте!» Потім протягом сорока днів Він продовжував з'являтися апостолам та іншим учням, відкриваючи їм тайни Царства Божого.

Смерть на хресті та воскресіння Христове — основа і стрижень християнської віри. З воскресіння Христа пов'язане променісте сподівання на блаженне воскресіння і життя вічне в небесах.

«Смерті немає! Христос, страждаючи, хресною смертю смертю поборов, усім вигнанням із раю життя навечно дарував!»

По майже двадцяти віках християнської історії не змеркла ця радісна звістка: «Він воскрес!» І на пасхальне привітання «Христос воскрес!» християни урочисто і радісно відповідають: «Воістину воскрес!»

І це не традиційне привітання, а сповідання віри в Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, котрий воскрес із мертвих на третій день за Писанням.

Шановні читачі! Якщо ви бажаєте більше дізнатися про Бога, пішіть нам за адресою: 293780, Львівська область, м.Трускавець, вул. Рокошанів, 10. Християнська місія «Вістка миру».

Ірися БОРСУК,
пастор християнської місії
«Вістка миру».

Великодній тлумачник словничок



Христосування — вітан-ня св. свята Великодні Христос Воскрес! Воістину Воскрес! За давнім звичаєм після такого вітання люди трічі цілуються, вручаючи один одному крашанки чи писанки як величезний дар життя.

Великедні снідання (Розговини) — після з'їдення їжі освятчення святого святаку Великодні продовжується зма-вання Великодні Сніданням. За давнім звичаєм, після повернення всієї родини з Церкви, господар обходив із свяченими трічі всю хату і обіцяв, щоб усі наповнилися благополуччям Воскресіння. Тоді йшов у хату із свяченим у руках і бажав усім присутнім добра, а свячене клав на почесне місце на покуті під святими образами. Великодні снідання розпочиналися піпівуванням «Христос Воскрес!» та поділом свяченого яєця між членами родини і взаємними побажаннями. Частину свяченого діли віди-ли старшим людям із найближчої родини, що проживала окремо. Цей при-нос в багатьох місцевостях називали «Дора».

Нам пишуть

Сьогодні школи закликають найкваліфікованіших педагогів, бо місячна вчительська зарплата буває менша від суми, яку деякі батьки виділяють своїм дітям на кишенькові витрати. Адже нічні клуби й валютні маркети, перебудовані буквально за кілька місяців, вражають розкішним оформленням, а приміщення шкіл руйнуються, обладнання безнадійно старіє, меблі не поновлюють роками, через хронічну нестачу коштів — усе це спонукає з великою тривогою думати про майбутню школу нації.

Вражають факти про молодіжну злочинність, про жорстокість неповнолітніх, про стан здоров'я дітей, яке не дає змоги набрати здорових юнаків до української національної армії. Іде процес відчуження дітей від духовних цінностей, адже театр, клас, музична освіта, заняття спортом і тан-цями

«РЕФОРМУ НА ЗАЛІЗНИЦІЩЕ НЕ РОЗПОЧИНАЛИ»

Так вважає директор департаменту залізничного транспорту, заступник міністра Мінтранспорту Ельбурс АБДУЛАЄВ



Кореспондент: — Безперечно, різке зниження обсягів вантажних перевезень, брак паливно-енергетичних ресурсів, зростання зносу основних фондів, розбалансування фінансово-кредитної системи — усе це негативно вплинуло на стан залізничного транспорту, поставило багато його підприємств на межу банкрутства. Невже ніхто не склав ситуації була невідворотною, як снігова лавина, і Міністерство транспорту ніх не могло протидіяти цим кризовим процесам?

Ельбурс Абдулаєв: — Об'єднання всіх видів транспорту під дахом одного міністерства було проведено механічно, без урахування фінансово-економічних відносин у кожній галузі. Отож протягом останніх трьох років багато зусиль затрачено для з'ясування повноважень, поділу функціональних обов'язків, внутрішньої реорганізації галузі. Досі не вирішено подальшу долю нашого департаменту: працюватиме він і надалі чи його функції передадуть «Укрзалізницю»?

— Та, мабуть, було б наївно й доволі спрощено все спускати на об'єктивні труднощі. Мовляв, ми б з радістю, але...

— Найгостріше, що ми сьогодні відчуваємо, — це відсутність самої стратегії реформування галузі. Чому так сталося? Найголовніша причина в тому, що ми досі не подолали суперечностей у організації управління галуззю та її структурній перебудові. Тому можна без жодного застереження сказати: реформи на залізницях ще не розпочинали. Звідси й поглиблення економічної кризи, і нестерпний знос основних фондів, і погіршення соціального становища залізничників. Спроба виправити ситуацію шляхом вузькоколових заходів і локальних рішень, як на мене, аж ніяк не дасть очікуваних результатів.

Треба здійснити великомасштабну реформу зі структурною перебудовою галузі — тільки в такий спосіб можна змінити економічні стосунки між суб'єктами господарської діяльності, досягти гнучкості у формуванні цінової і тарифної політики, потрібної в умовах ринку. Треба у фінансово-економічній діяльності підприємств і підрозділів залізниць відмовитися від запретного механізму на користь ефективної, рентабельної роботи на засадах самоофінансування.

А спроби жорстко керувати зверху, диктувати — що, кому і як робити, та ще й в умовах, коли в країні уже не працює централізована планова система розподілу фондів, ні до чого доброго не приведуть.

— І з того, на ваш погляд, треба розпочинати реформи на залізницях?

— Гальмує позитивні економічні зміни сама громіздка, багатоступенева структура залізниць, яка зостається від минулої командно-адміністративної системи: залізниця — відділки залізничні — підприємства. Тим паче, що статус державного підприємства мають не самі підприємства, скажімо, локомотивні депо чи залізничні станції, а відділки залізниць. Підприємства, які безпосередньо виробляють транспортну продукцію, де працюють сотні, або й тисячі робітників, не мають економічної самостійності, як і не можуть розпоряджатися заробіткою дітей, інтелекту нації. А отже — і забезпечити майбутню незалежність України.

Таке почуття з'являється, зокрема, коли потрапляєш до середньої школи № 198 Ленінградського району міста Києва. Тут усе підпорядковане інтересам дитини: чистота і затишок у навчальних кабінетах, достаток літератури і підручників, пристойне навчальне обладнання, а найголовніше — це людське тепло у ставленні до школярів, щире зацікавлен-

Точка зору

кавлені у збільшенні ефективності перевезень. Таке бачимо і на рівні відділків залізниць.

Так, на Ужгородському відділку всі операції, пов'язані з прийняттям-передаванням вантажів на кордоні, у тому числі й послуги для вантажовласників, здійснюють підрозділи цього відділку. Але зароблені кошти, зокрема й валюта, осідають на рахунок Львівської залізниці, а в деяких випадках — і «Укрзалізницю». Шопендан, в результаті перерозподілу коштів перетпадає і зарплати, але тільки децими мільйонів зароблено.

Такий стан справ, звісно, не влаштує ні колектив відділка, ні місцеві влади. Особливо протягом тривалого часу керівників Закарпатської області порушує перед Міністерством транспорту і Кабінетом міністрів питання про виокремлення Ужгородського відділка в самостійне транспортне об'єднання у складі «Укрзалізницю».

З такими проблемами зіткнулися Полтавський, Кримський та інші відділки, які також хочуть господарювати самостійно.

— Нинішня залізниця — це і великий власник. Державний власник. Однак сподіватися сьогодні на солідні дотації з державного бюджету то йшов. Чи ми бачимо посприят залізничній приватизації?

Доті, якщо триватиме на залізничній структурній перебудові, має зоставатися державна форма власності на всі об'єкти.

Очевидно, доцільно поступово створювати умови лише для можливих змін форм власності. Однак і в перспективі контрольний пакет акцій на приватизаційних об'єктах повинна утримувати в своїх руках держава.

Інша річ, що на залізницях і деякі об'єкти цих окремих фондів, без яких вона може безбачливо обійтися. З дозволу уряду їх можна реалізувати через аукціон і в такий спосіб поповнити фінансові ресурси залізниць та «Укрзалізницю». Адже матеріальні цінності, в тому числі й соціальна інфраструктура на залізницях, створені за рахунок засобів усіх підприємств, організацій галузі та їхніх колективів, тому зароблені гроші від реалізації цих об'єктів мають поповнити загальний бюджет.

І тільки після цього можна переходити до кардинальних економічних реформ. Через створення ринкової структури — банки, страхові і трасові компанії — здійснити випуск і продаж акцій залізничних підприємств і організацій, тобто активно залучити до розвитку залізничного транспорту приватний капітал. Отже, з'являється перспектива для співробітництва із зарубіжними фірмами та компаніями, змога використати їхні інвестиції. А вже на базі об'єднаних залізниць можна буде створити акціонерні холдингові компанії, об'єднаних їх у фінансово-промислову групу на рівні «Укрзалізниця».

— Побутує думка, що без державних дотацій, без державної підтримки залізниця обійтися не може.

— Підтримка з боку держави, безперечно, має бути. Але не дотації. Бо така практика фінансування аж ніяк не згодує інфляційні підприємств, тих, що насамперед має їх виявляти. Скоріше — навики.

Залізничний транспорт, як і будь-який, спроможний заробляти достатньо коштів для того, щоб безперечно, вчасно й безпечно ходили поїзди. Та без зміни податкової політики цього зробити практично неможливо.

— Скажімо, з транспортних підприємств беруть податок на додану вартість, хоча безпосередньо залізниця ніякої продукції не виробляє.

— Ось і виходить, що держава діді утримує податок за ту суму продукції. Вперше в процесі її виробництва, а вдруге — під час транспортування. Певна річ, що податок на додану вартість на залізничні треба скасувати.

Мас бути пільгою і податок за користування землею, адже він також «накручує» провіні тарифи, амортизаційні відрахування доцільно централізувати на транспорті й нагороджені кошти використовувати для відновлення наявних і придбання нових тепловозів, вагонів, електропоїздів. Причому треба розробити й застосувати стосовно залізничного транспорту як галузі, що знає інтенсивного зносу, принципово нові нормативи. Як за терміном, так і за розміром амортизаційних відрахувань.

І це одне. Структурні підрозділи залізниць — локомотивні й вагонні депо, дистанції колії, енергостанції, сигналізації і зв'язку — юридичні особи, але перебувають на внутрішньозаводському господарстві і фактично є цехами. Отож переміщення між ними грошових і матеріальних цінностей не повинно оподатковуватися — це треба робити централізовано в залізницях — як об'єднання, а не окремо з її підрозділів.

— Усі ми, Ельбурс Фармановичу, користуємося послугами залізничні. Не таємниця, що для деяких верств населення, особливо пенсіонерів, ціни на квитки, навіть у межах нашої держави, стали недосяжними — надто дорогі. Про поїздки за кордон годі й казати.

— І все ж такі ціни на квитки сьогодні багато нижчі від вартості поїзду. А різницю відшкодовують за рахунок залізниць — по суті, вони знають величезних збитків. Аналогічна ситуація і на примірських маршрутах, збитковості яких значною мірою визначається безплатним проїздом майже 50 категорії громадян.

— Виходить, що жодних пільг з поїзду не повинно бути?

— Ні, я не проти пільг, бо є певні категорії населення, які хоча потребують соціального захисту. Але соціальні програми мають бути фінансовані з держбюджету адресно, а не лягати додатковим фінансовим тягарем на ший транспорту. Тому ціна поїзду має відповідати його вартості, а право безплатного поїзду в його нинішньому трактуванні треба скасувати.

Розмову веде
Надія МІРОШНИЧЕНКО.

Не залишаймо наодинці школяра

ми — все це коштує дорого. Сьогодні дитина зостається самотньою і в сім'ї, і в школі, бо всі зайняті, всім не до неї, адже головне — вижити.

Але є в нашому житті й такі факти, які подіють надію на те, що з'явиться світло в цій тунелі, що ми вистіймо у цьому жорстокому світі, а найголовніше — змусимо зберегти дітей, інтелект нації. А отже — і забезпечити майбутню незалежність України.

Таке почуття з'являється, зокрема, коли потрапляєш до середньої школи № 198 Ленінградського району міста Києва. Тут усе підпорядковане інтересам дитини: чистота і затишок у навчальних кабінетах, достаток літератури і підручників, пристойне навчальне обладнання, а найголовніше — це людське тепло у ставленні до школярів, щире зацікавлен-

ня педагогічного колективу долею кожної дитини.

До навчальних планів експериментальних та альтернативних класів, крім традиційних навчальних предметів, увійшли ще й хореографія, степінна мистецтва і театральне мистецтво. Діти вивчають діє-три інсценізовані, інтерактивні курси «Навколишній світ», українську словесність та інше.

У школі відбуваються по здоров'я дітей, тому тут систематично наглядують за здоров'ям учнів згідно з програмою «Школяр». Починаючи з 8-го класу, діти навчаються у профільних класах і, закінчуючи середню школу, набувають і спеціальності, і право вступати на пільгових умовах до вузів, з якими співробітничала школа. Відмінники навчання в старших класах отримують стипендію. Все нове, передове в педагогіці

приживається у школі: педагоги застосовують альтернативні форми й методи навчання, проводять експерименти за новою моделлю «Екологія і діалектика», успішно впроваджують програму «Диференціація».

Вітчизняною поштову підтримку і з боку керівництва Ленінградського району, — каже директор ШС № 198 Валентина Дегальцева. — Так, для класів з альтернативною формою навчання надано кімнати у дошкільних закладах, райкомком завжди знаходить кошти для капітального ремонту приміщення школи, виділяє гроші для оздоровлення учнів.

Справді, коли за час брагати спільними зусиллями, а не кивати одне на одного, то і добрий результат не забариться.

Ірина СОСНОВЕЦЬКА.

Справа Леніна живе й житиме!

Цей дивотник є у всіх книгарнях і на всіх вулицях ятках Києва. Купувати його мало. Книжки ніяк надто дорогі.

Автор цього твору відомий, він сумлінно служив кожній владі, достатньо мірою одержуючи блага, пільги, знаки поваги і «раптом» прозрів саме в ту мить, коли йому було вигідно й зручно. Чесно скажемо, до справи автор удався вельми невдачною — принизити велику людину, очорнити ідею, заради якої вона жила, звести нанівещ Жовтневу революцію — найвизначнішу подію ХХ століття. Щоб на таке замахнутися, необхідно самому відзначитися потужним інтелектом, глибокою й масштабністю мислення, відсутністю тенденційності, кон'юктурі. Генерал Волкогон, «ідеологічний розстрига», як він сам себе називав, слабенький, метушливий і надто вже намагався послужити перед своїми хазяями.

Але точно обрав місце, в яке б'є без промаху. Покоління радянських людей сприймало образ Володимира Ілліча Леніна так, як його насаждала офіційна історико-партійна наука, котра зробила з нього ікону, позбавила його всіх людських рис, права слабкості й помилок.

І копаючись у житті Леніна (само копаючись), генерал Волкогон знаходив те, що, на його думку, може незаслужено Володимира Ілліча. Триумфе — «А багаче! А багаче!»

Так, ми бачимо, що й ця спроба, як і багато інших, не вдалася. Не вдалася й тому, що в самого автора в його кінці прохолодніє, і не раз, повага до величю образу вождя Жовтня... Автор зізнається, що «...Ленін позитивно живе, згідно з останнім опитуванням, у свідомості майже шістдесят відсотків росіян...»

Ф. Енгельс писав: «На історичні події не ремствують, навпаки, намагаються зрозуміти їх причини і відночас їх результати, котрі дають їм не вчерпаних».

Коли ж думку застосувати до Жовтня, то точнішою, коротшою відповіді противникам революції годі шукати.

Жовтнева революція — подія світового значення. визнають її друзі її, вороги, і холодні спостерігачі.

Не раз наводили слова філософа Бердяєва, у чесності, порядності та об'єктивності якого ніхто ніколи сумніву не мав, що більшовизм 1917 року виявився «линою силою, котра не побоялася взяти владу і тим тим врятувати Росію. Саме врятувати, бо першій-таки широким народними масами політики Тимчасового уряду, затяжана кривавою імпіалістичної війни спричинила б до безглузду бунту, ще більш жорстокого й кривавого, ніж громадянська війна. І в громадянській війні, коли суспільство поділилося на чорних і білих — червоні перемогли в чесній боротьбі на полі битви. Це доводить, що В.І. Ленін і партія більшовиків, які здійснили революцію



заради трудящих мас, мали рацію, інакше трудящі маси не пішли б за Леніном. Перемога в революційній боротьбі — переконливе свідчення того, що більшовики і В.І. Ленін довіря народних мас виправдали: соціалістична революція в Росії здійснилася як загальний політичний процес перетворення заявляючи тому, що її підтримали й довели до кінця трудящі маси. Це природно-історичний процес, що випливає з логіки російської історії.

Відкидаючи звинувачення в тому, що більшовики «забили країну кров'ю в громадянській війні», Ленін казав: «А хіба ви, панове есери й меншовики, не мали 8 місяців для вашого експерименту? Хіба з того-то до жовтня 1917 року ви не були при владі разом з Керенським, коли вам допомагали всі кадети, вся Антанта, всі набігачисті країни світу? Чи знайшовся б у світі хоч один дурень, який пішов би на революцію, якби ви справді розпочали соціальну реформу? Чому ж ви цього не зробили?»

Революція, а згодом перемога в громадянській війні врятували країну від катастрофи, дали народам можливість соціалістичного вибору. Хочемо нагадати нинішнім ганителям про такий факт: у Парижі, після громадянської війни, на одному з банкетів еліти російської еміграції визначний державний діяч царської Росії Мільков проголосив тост за Леніна. У рік смерті Володимира Ілліча інший емігрант, Віктор Чернов, лідер партії есерів і колишній голова Установчих зборів, пише статтю, де надзвичайно високо оцінює роль Леніна і називає його великою людиною. І до чого ж жалюгідні різні дрібні холуї-терористи, що прагнуть, за визначенням М. Горького, «принизити визначну людину до рівня розуміння свого».

І Маркс, і Ленін ставили собі за мету побудову справедливого суспільства. Соціалізму Володимир Ілліч не надзвичайно важке завдання довелося відвоювати в життя, хоча опоненти раз у раз звинувачують його в тому, що він не залишив завершеної теорії соціалізму, а в цьому начебто й полягає одна з причин багатьох невдач. Але цілком очевидно, що не

могла бути завершеною теорія соціалізму без завершення його будівництва.

В.І. Ленін вводить в історію на всіх етапах своєї бурхливої революційної діяльності лише ті обсяги соціалістичної теорії, соціалістичного ідеалу, соціалістичних накреслень, які ця діяльність могла проковтнути. Тому багато як передумови соціалізму, сформульовані В.І. Леніном, начебто взаємно виключають одна одну. Багатоманітність соціальної дійсності на різних етапах історичного руху поставала по-різному. У Леніна немає завершеної теорії соціалізму, а є напоручок багатий спектр ідей, що їх умовно можна розмістити між двома полюсами. Перший — висновок 1917 року: «Соціалізм є ніщо інше, як державно-капіталістична монополія, обертена на користь усього народу». Другий — висловлений наприкінці життя: «Ми змушені визнати докорінну зміну всього погляду нашого на соціалізм».

Хронологічний період між цими двома висловлюваннями увірвав у себе і світову війну, і соціалістичну революцію в Росії, і перемогу в громадянській війні. Але в ньому — логіка історії. Вона й стала підставою для таких висновків ленінської думки щодо соціалізму. Ленін мав безперечно рацію, коли категорично твердив, що головний свій вплив на світовий процес соціалізм справляв своїм прикладом. Приклад тим часом виявився не тільки позитивним, а й у вельми істотних моментах негативним, і це підірвало позиції соціалізму й всередині країни, й у світі.

Але навіть цей соціалізм, цей період радянської влади стає у свідомості більшості народу світим променем, прекрасним періодом життя, на тлі нинішнього шаленого знущання над людьми і пограбування їх. Сформувавшись, охопивши більшу частину державного апарату, спекулятивно-мафіозно-номенклатурна кліка, котра казково збагатилася, невинисто збагачується далі на пограбуванні країни, яке триває, не має ani здатності, ani бажання підняти розвалене нею ж виробництво, створила собі нелегалну фінансову базу за кордоном і в разі загроз відповідальності за вчинене ладна туди переміститися. Негайно позбавити цю кліку економічної й політичної влади — то єдиний шлях порятунку. Це вже розуміє народ, не сподіваючись ani на «доброго» батенька-президента, ani на всезначущих депутатів.

Народ делал більше усвідомлює, що він втратив, усвідомлює справжню сутність неминущих цінностей, перед якими схилився. І серед цих цінностей завжди буде образ Володимира Ілліча Леніна, його життя, справа, який він служив.

Георгій ВИШНЕВЕЦЬКИЙ,
народний депутат України, член фракції «Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя».

Без обіцянок «світлого майбутнього»

чудово обійшлись європейські соціалісти і соціал-демократи й привнесли справді величезну користь людям найманій праці, при цьому нікого не вбиваючи, не відправляючи до концтаборів, не влаштовуючи голодоморів і насильницької колективізації тощо.

«За права тих, кого суспільство принижуює»

3 АВТРА у Франції — перший тур президентських виборів. Перед бачи — фрагмент останнього інтерв'ю соціаліста Франсуа Міттерана як президента Франції (президентський стаж — 14 років) газеті «Фігаро» (Париж):

— Чи задоволені ви тим, що соціалістична партія вирішила висунути своїм кандидатом Люнея Жоспена?

— Це кандидат, здатний висловити співчуття лівим сил і визначити їх реальні можливості. Він вірить у те, що робить. Я голосуватиму за нього. І сподіваюся, ті, хто досі залишається зі мною, вчинять так само.

— Як це ви має козир?

— За час, що минув від 1971 року, соціалізм знову здобув своє глибоке коріння. Соціалістична партія стала альтернативною політичною силою. За своїх крапчик часів вона може розраховувати на 23-25 відсотків голосів. За гірших часів збирає менше... голосів, але залишається на рівні, близькому до 20 відсотків. Можливий і підйом до 30 відсотків, коли вона може стати виразницею волі ширшого об'єднання лівих сил. Це єдина партія, котра може досягнути такого результату.

— Що ви могли б порадижити Жоспену?

— О! Як краще утриматися...

— Поставити питання інакше. Що він має робити?

— Те, що у його силі. Я маю на увазі, що треба створити атмосферу ентузіазму і зробити так, щоб партія народу, до якої він звертається, повернулася у світ своїх намірів і своїх традицій.

— Він хочете, коротше кажучи, щоб він закликав людей мріяти.

— Навпевно.

— Він думает, що політика все це може примусити мріяти сьогоднішніх французів?

— Безумовно. Політика не завжди буває негативна.

— Про що ж можна спонукати мріяти французів?

— Багато про що. Наприклад, про соціальну справедливість. Після відновлення економічного зростання відкривається величезна можливість для соціального поліпшення. Можна мріяти про нові наукові дослідження. Я значно збільшив ассигнування на науку. Без неї ніщо неможливе. Ось що може надихнути нову генерацію. Гуманітарний борг. Роботи з благоустрою. Я вже не кажу про розбудову Європи, наскільки це очевидно.

— А тепер питання вартістю в одну тисячу франків: що таке соціалізм? Як ви сьогодні його охарактеризуєте?

— Коли це питання поставили Гарольд Вільсон (лідер англійських лейбористів з 1963 до 1976 р. — Ред.) під час перебування його на посаді прем'єр-міністра Британії, він відповів: «Це наука». Що стосується мене, я вагаюся. За першим імпульсом є 6 відповідей: «Справедливість» або «Місто». Інакше кажучи, солідарність людей, які живуть містським життям. Але цього недостатньо. Соціалізм — це, у всякому разі, боротьба за життя і за права тих, кого суспільство принижую або відкидає.

— Значить, як на вас, у соціалізм це є майбутнє?

— Майбутнє є завжди у тих, хто думає про майбутнє.

— Так, але ніщо не говорить за те, що соціалізм, народжений у минулому столітті, вичини...

— Безумовно, але з минулого століття не зникло змагання між класами, які утвердилися, і класами, які піднімаються. Реальна дійсність індустріального суспільства швидко показала, що боротьба за справедливість знаходить своє вираження в соціалізмі. Я з тих соціалістів, які не приймають сексистів і які вважають, що будь-яку ідею треба раз за раз прокрутити в голові і, якщо треба, підправити. Але соціалізм передбачає необхідність певних структур: його політику не можна замінити мораллю або просто ідеолом.

Соціал-демократія без марксистської риторики або довге прощання з Марксом

Битва була тяжкою і затяжною, але врешті-решт Тоні Блеру, лідеру лейбористів, вдалося вибороти перемогу — переважною більшістю голосів виконком партії схвалив його пропозицію відмовитися від нинішнього формулювання

4-го пункту статуту, в якому проголошується необхідність суспільної власності на засоби виробництва, а це наріжний камінь ідеології, що нахилилася марксизмом-ленінізмом. Остаточне рішення з даного питання має винести надзвичайна конференція партії, яку скликають 29 квітня, та Блер не має сумнівів — воно буде схвалене, що за його словами перетворить лейбористів на сучасну лівоцентристську партію, здатну зрозуміти потреби людей, говорити їхньою мовою і гідно зустріти ХХІ століття.

4-й пункт статуту був відрадований 1918 року відповідно до тодішньої риторики і являв собою зобов'язання лейбористів домагатися суспільної власності на засоби виробництва й захищати політику націоналізації. На думку Блера, текст застарів хоча б тому, що в ньому була відсутність згадки про соціальну справедливість і демократію. Вперше з ідеєю відмовитися від 4-го пункту Блер виступив у жовтні минулого року на черговій конференції лейбористів. Але тоді 51 відсоток делегатів відкинув її. Лідера партії це не зупинило, він об'їхав 24 графства, пропонував свою пропозицію і стверджував, що наполягання на контролі держави над економікою країни було вирішальним чинником, який не дозволяє лейбористам ось уже півтора десятиліття вибороти перемогу на загальних виборах.

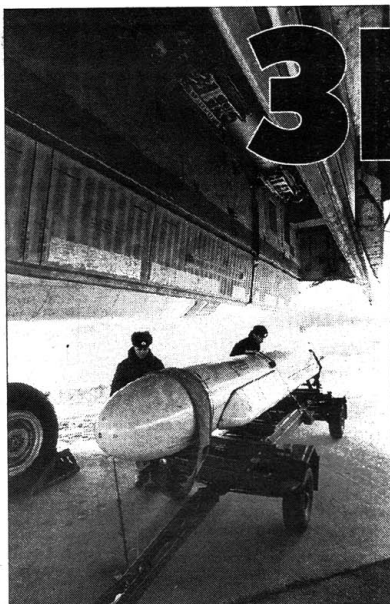
І ось його закликів дослухалися: британські лейбористи, останні із соціалістичної Заходу, яка зберігає залишки марксизму, ухвалило рішення відмовитися від наміру домагатися державної власності, що означає ще одну смерть Маркса. Цей процес відомий триває вже давно. 1959 року від «марксистів» відокремилася германська соціал-демократія. Іспанські соціалісти відмовилися від нього на своєму з'їзді 1979 року, французькі — у 1981-му, аналогічно вчинили італійські та грецькі соціалісти.

Лейбористи виявилися замкоченими через позицію британських тред-юніонів (профспілоків) і лівого крила партії. Саме на їхній опір змінити 4-й пункт статуту наражалася всі спроби, що їх здійснювали в 60-ті роки Х'ю Гейтскелл та інші лідери минулих десятиріч. Нині Тоні Блеру, який закликає «відмовитися від страху перед змінами», судячи з усього, вдалося наполягати на своєму. Нове формулювання 4-го пункту відобразить прагнення до «динамічної економіки», здатної запропонувати більшість населення, а не окремим особам, «рівні можливості розвитку всім здібностям».

Через шість років після падіння Берлінської стіни люди, які показували життя, стали менше вірити лівим гаслам і піддаватися на обман. Як результат, у Європі народжується нова соціал-демократична партія. Вона має менше марксистської риторики. Але куди більше справжнього покликання до влади.

Олександр РАДКЕВИЧ,
кандидат технічних наук

ОСТАННІМ ЧАСОМ базато говорилися про продаж Росії українських стратегічних бомбардувальників. Українці мали 25 літаків ТУ-95МС і 19 літаків ТУ-160. Переговори про можливість продажу цих літаків ведуться ще з 1992 року. Спочатку українські спеціалісти за дев'ять літаків ТУ-160 просили 800 млн. доларів, а російські спеціалісти оцінили вартість усіх 44-х стратегічних бомбардувальників аж у... 75 млн. доларів. Потім в процесі торгів українська сторона знизила ціну до 250 млн. доларів, а російські підняли до 180 млн. доларів за всі ці літаки. Якщо ця угода не буде зірвана, можна передбачити, що ціна становитиметься в межах 200—220 млн. доларів.



ЗБРОЯ —

це не просто гроші,



Не аналізуючи військову, політичну та інші сторони цього питання, зупинимся лише на економічному аспекті, який має безпосереднє відношення до гарантій кожного громадянина України.

Відомо, що все пізнається в порівнянні. Отож проаналізуємо деякі контракти на поставку військової авіаційної техніки американськими фірмами, кожна з яких виробляє певні типи літаків (інформацію про це беремо з газети «Нью-Йорк Таймс», яка використала дані міністерства оборони США).

Коротко про корпорації та їхню продукцію. «Дженерал Дайнемікс» виробляє винищувачі F-16, «МакДоналд-Дуглас» — F-15 та більш сучасні бойові літаки F/A-18. Вказаним моделям літаків приблизно відповідають МІГ-29 та СУ-27, які є на озброєнні українського війська. Літаки-розвідники D-500 — виробництва фірми «Е-Системс Інк.», а E-2G — фірми «Грумман». Дані про окремі контракти приведені в таблиці.

Як видно з таблиці, ціна одного американського бойового літака-винишувача коливається в межах 20,8—67,640 млн. доларів, а літака-розвідника — 88,33—127,3 млн. доларів. Російські ж експерти оцінювали вартість одного

стратегічного бомбардувальника жє в... 1,7 млн. доларів, а українські експерти за одинє ТУ-160 хотїли 88,9 млн. доларів, що менше вартості одногої літака-розвідника Е-2С. Потїм російська сторона пїняла цїну до 4,1 млн. доларів, а українська знизила до 5,7 млн. доларів за бомбардувальник. Тож можна очїкувати встановлення цїни стратегічного бомбардувальника в межах 4,5—5 млн. доларів, що у чотирї і бїльше разів менше за вартість будь-якого американського літака-винищувача, літака-розвідника чи вертольота.

У тижневику «Зеркало недели» № 8 подана інформація (без посилань на її джерело), що ціна одного американського стратегічного бомбардувальника В-1В, що аналогічний літакові Ту-160, становить 300 млн. доларів. Однак є сумніви щодо достовірності такої ціни, оскільки вона співмірна з ціною установки «Patriot».

Історія людства не знає прецедентів, щоб так продавалася подібна бойова техніка. Тому оцінку вартості стратегічних бомбардувальників можна зробити лише орієнтовно. Спробуємо дати таку оцінку.

До появи В-ІВ на озброєнні армії США був стратегічний бомбардуваль-

жик В-52, якого президент США Джек Кеннеді показав М.Хрущову у час його візиту до цієї країни. Президент тоді сказав, що коштує цей літак стільки, скільки коштує золото вагою цього літака (важить В-52 240 тонн). Бєручи до уваги ціну золота на Лондонській біржі, ціна В-52 складала приблизно 5 млрд. доларів. Таким чином, вартість однієї години польоту цих стратегічних бомбардувальників. Беремо до уваги другий факт. У час розпаду американсько-в'єтнамської війни були збиті чотири літаки В-52. Після цього в американській пресі з'явився повідомлення, що втрата цих чотирьох літаків обійдеться приблизною величиною, співмірною з річним бюджетом невеликої європейської держави, такої, як Бельгія. Отже, вищезазначена ціна 5 млрд. доларів за один стратегічний бомбардувальник не дуже далекою від реальної і зовсім неспівмірною з цінами, які встановлюються російськими та українськими експертами. Враховуючи усі можливі скидки, пільги і т.п., найменшою ціною українського бомбардувальника може бути 1 млрд. доларів за TV-95MC.

Етична сторона проблеми. В засобах

масової інформації України на тему «продажу» українських стратегічних

бомбардувальників Росії з'явилися такі докази, спрямовані на обґрунтування недолітності їх перебування в Україні, що стає соромно за свій народ, коли подібне читається в чужих. Нам слід пам'ятати, що в світі вважають великою заслугою політиків чи бізнесменів, коли вони укладають вигідні для себе угоди ті контракти, користуючись недостатньою поінформованістю своїх партнерів. В очей світу справа виглядає таким чином, наче відбувається укладання звичайної угоди про продаж українських стратегічних бомбардувальників – навіть якщо це дійсно так. Тому кожна громадянська могила б зрозуміла Україну, коли б вона повнувала продаж за символічну ціну згаданих бомбардувальників з поступками російської сторони у питанні вирішення проблеми Чорноморського флоту, укладання політичного договору чи вигорювала б інші вагомі політичні вигоди. Однак не можна допустити, щоб у світі вважали нерозумним та негідним політика, який, шукуючи, що їм чи ні, ніколи не доб'ється поважного до себе ставлення у світі.

На фото Олександра **КЛИМЕНКА**: авіабаза в Прилуках, де дислокуються стратегічні бомбардувальники.

Країна-покупець	Вид і кількість озброєння	Вартість контрасту за одиницю озброєння, млн. доларів
Літак-винищувач		
Сполучення авіації	Винищувач F-15	
	72 шт. з ракетами	9000.0
	1 шт. з комплектом ракет	125.0
Тайвань	Винищувач F-16	
	150 шт. з ракетами	5800.0
	1 шт. з комплектом ракет	38.6
Греція	Винищувач F-16	
	40 шт.	1800.0
	1 шт.	45.0
Туреччина	Винищувач F-16	
	80 шт.	2800.0
	1 шт.	35.0
Падення Корея	Винищувач F-16	
	120 шт.	2500.0
	1 шт.	20.8
Фінляндія	Винищувач F/A-18	
	64 шт.	3000.0
	1 шт.	46.875
Швейцарія	Винищувач F/A-18	
	34 шт.	2300.0
	1 шт.	67.64
Літак-розвідник		
Німеччина	Літак-розвідник D-500	
	9 шт.	795.0
	1 шт.	88.33

Таїланд	Літак-розвідник E-2C	
	3 шт.	382,0
	1 шт.	127,3
Бойові вертольоти		
Південна Корея	Вертоліт «Араче»	
	37 шт. з ракетами	997,0
	1 шт. з комплектом ракет	26,94
Греція	Вертоліт «Араче»	
	20 шт. з ракетами	505,0
	1 шт. з комплектом ракет	25,25
Ракети та ракетні установки		
Кувейт	Установка «Patriot» з ракетами	
	6 шт.	2500,0
	1 шт.	416,66
Саудівська Аравія	Установка «Patriot» з ракетами	
	12 шт.	3300,0
	1 шт.	275,0
Ізраїль	Установка «Patriot» з ракетами	
	1 шт.	350,0
Саудівська Аравія	Ракета «Hellfire»	
	362 шт.	606,0
	1 шт.	1,67
Подано на основі даних міністерства оборони США, опублікованих в «The New York Times».		
Стратегічні бомбардувальники TU-160 та TU-95MC		
Росія *	44 шт. з крилатими ракетами великої дальності	200,0—220,0
	1 шт. з крилатими ракетами великої дальності (комплект)	4,5—5,0
* Країна-продавець — Україна. Подано на основі українських джерел масової інформації.		

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

ТУ-160: скоріше віддамо, ніж продамо?

ПІСЛЯ ТОГО як матеріал «Зброя — це не просто гроші...» було підготовлено до друку інформагентство розповсюдило повідомлення, що Росія за 25 стратегічних бомбардувальників згодна заплатити 190 мільйонів доларів. Отже, якщо ця інформація підтвердиться, то нам знову доведеться констатувати, що ця оборудка радше нагадуватиме безжешну поступку з боку України. Отже мусимо визнати, що у світі з приводу торгівлі зброєю щодня вилаштовують гучні бенкеті, але за таким столом немає місця для України. Ось лише кілька фактів за останній місяць.

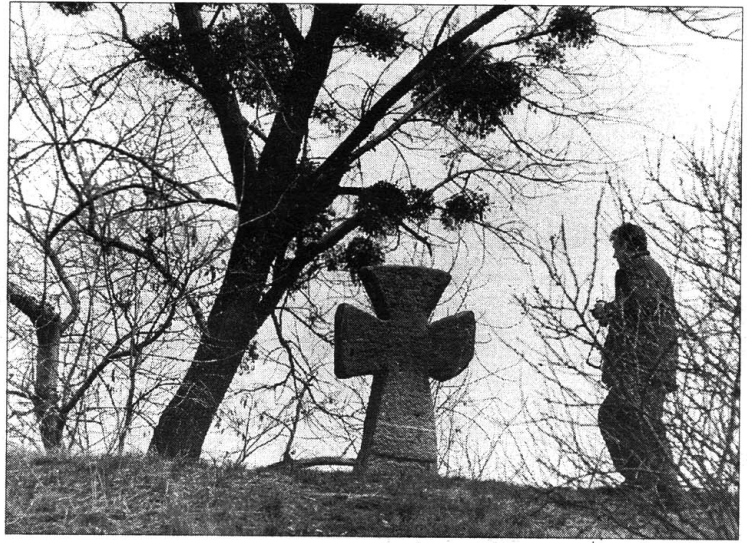
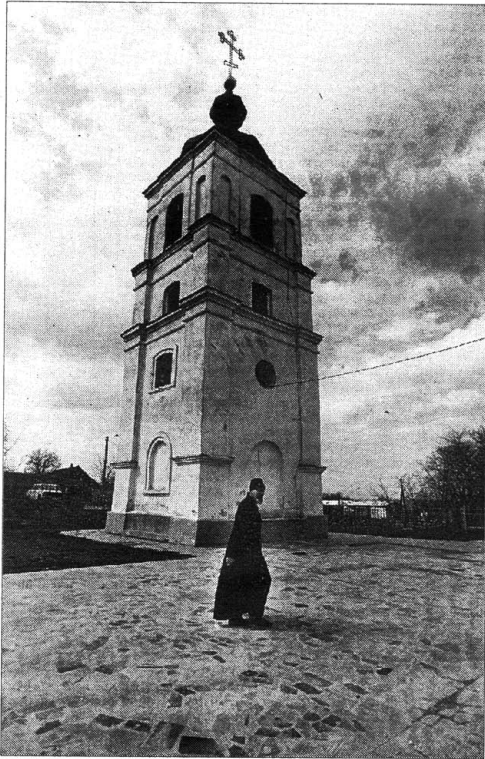
Нещодавно газета «Ізвестия» повідомила, що достигнуто домовленості про продаж США прагматичного комплексу С-300 В, за який США зобов'язалися заплатити Росії серйозні гроші, як зазначає газета, далеко не ті, що їх отримав Білорусь, продавши С-300. Як відомо, Білорусь отримала за С-300-6 мільйонів доларів, тоді як американський аналог С-300 — установка «Patriot» (з ракетами) коштує 300 — 400 мільйонів доларів. Росія, очевидно, не претендує на суму, що дорівнює вартості установки «Patriot». Як слід думати, що ціна буде не набагато меншою. Тож, як кажуть, коментарі щодо білоруського контракту зайві. Чи не нагадує це ситуацію з продажем Україною своїх стратегічних бомбардувальників Ріс?

Візьмемо інший факт. Та сама Росія на виставці Айлекс-95 повідомила про контракт на

12 заїзних ракетних комплексів «Тунгуск». І хоч по конкретну його вартість не повідомлялося, «Московские новости» пишуть про сотні мільйонів доларів. США також продають зброю не за копійки. З виставки Айдекс-95 по-відомо, що буде продано 10 вертольотів «Апачі» Об'єднанім Арабським Еміратом за 16 — Куейт. На цих контрактах корпорація «МакДональд Дуглас» заробить близько 1 мільярда доларів. Думаю, що навіть не варто порівнювати вертольоти зі стратегічними бомбардувальниками, адже цілком зрозуміло, що бомбардувальники коштують багато дорожче. Чи розуміємо, що один приклад, який наводить нас до розуміння справжньої ціни стратегічних бомбардувальників. Як відомо, нещодавно США підписали контракт із Pakistanom про поставку 28 реактивних винишувачів F-16, однак після підписання контракту конгрес США прийняв поправку Прессера, якою Сполученим Штатам заборонялося надавати Pakistanу будь-яку допомогу, що здійснюється будь-які види військових поставок, і т.д., поки Президент не засвідчить той факт, що Pakistan не володіє ядерною зброєю й не працює над її створенням. Однак, під час недавнього візиту до США прем'єр-міністра Pakistanу Беназір Бхутто вимагала, щоб США або поставили їй F-16, або виплатили компенсацію в розмірі 1,4 мільярда доларів. Якщо США доведеться виплачувати компенсацію, то один F-16 обійдеться їм у 50 мільйонів доларів. І тут знову доводиться констатувати, що вартість стратегічного бомбардувальника багато більша від вартості винишувача. Отже, якотре посміємося зі себе і слово «продали» замінимо на «віддалили»?

Лідія ТИТАРЕНКО, Олександр КЛИМЕНКО (фото) «Голос України»

Молитва за Чигирин і Суботів



ГОСПОДИ Боже, Владико Небесний, Ти бачив мою прарідну землю тоді, коли в Дикому Полі гуляв буйний вітер і знів додолу ковилу. Ти бачив, як виступали з Чигирин і Суботова козацькі полки та сотні і в шаленому герці з чужинцями блискавками краляди небо їм шаблі. Ти знаєш, Господи, скільки праведної крові і сірого поту хлібороба впало на рідну мою землю, у борні за свою Державу. Ти бачив, як до святого Чигирин, столиці козацької Держави, мандрували посланці-дипломати з далеких земель, щоб мати розмову з полководцем великим, гетьманом і державотворцем нової європейської держави Богданом Хмельницьким. Ти чув, Господи, молитви і прокляття моїх прапращадів, коли вчорашні союзники топтали універсали гетьманові і спільні угоди, а закліті вороги чинили наругу над

його мертвим тілом. До попелу, дощенту хотіли вони сплюндрувати древній Чигирин, розорити родове гніздо Хмельницьких — Суботів. Щоб і згадки у нащадків не залишилося про козацтво, гетьманство — про Державу Козацьку. Щоб було в Чигирині, «як у домовині». Ти й ці слова чув, Господи, мовлені кров'ю гарячого Тарасового серця, його пророцтвами устами: «Стоїть в селі Суботів на горі високій Домовина України, Широка, глибока. Ото церква Богданова...»

Стоїть і донині у славному Суботіві колиска й усапальниця Богданова, — Іллінська церква. І слава Тобі, Боже Єдиний, що Ти зберіг це святе місце. Слава Тобі, що не загасив у душах і в очах багатьох нащадків козацьких гордої віри, надії і любові. А в кого примерк



дух волі і гідності — возроді їх і сохрани!

Цього року ми пошануємо 400-ліття великого сина українського народу Богдана Хмельницького, котрий з твоїм, Бо-

же, іменем та іменем Україн-матері на устах виборював волю народові. Господи, нехай воскреснуть і відродяться Чигирин і Суботів, символи нашої державності! Нехай животворна

Твоя сила і щедроти впадуть на ниви й лани, на поля і левади, на ліси й на діброви, на гори й долини, на степи й моря — на всю нашу Україну!



ШЕФ ФЕДЕРАЛЬНИХ СЛУЖБ контррозвідки (нині безпечні) Росії Сергій Степанін недавно через засоби масової інформації закликав: місцеперебування «бандита-століття» Джохара Дудаєва для них не таємниця, вони навіть знають, чим опальний генерал зорочує сонця. Я, звичайно, не можу констатувати зі всюдисущим відомством пана Степаніна: в деталі вранішнього дудаєвського м'яса не посвячена. Втім, сам Джохар Дудаєв знав мене, що не має значити сидіти: лягав під раку і після короткого сну може лише обідати. Ми зустрілися з Президентом Чеченської республіки Ічкерія на його Батійшні — землі, що вже п'ятий місяць омивається кров'ю. Десь високо над нашими головами в чорній безодні неба натиснули грім і поклали «бомбовоз», — пояснив колишній військовий льотчик, — знають «оборобляти» перевали. Тривожні зірничі спалахнули над горами. Інтерв'ю в інтерв'ю війни почав сам генерал Дудаєв. «Як Україна, що нового у вас, добрі друзі! Як живете? Май рідний Полтавський» — запитав українською мовою. Запитав з негірбонним інтересом. І лише після полтавських новин ми перейшли до проблем самої Чеченії. Слова генерала багатомовно здаються надто різкими. Але я не могла їх редагувати. Бо для того я добиралася до Дудаєва, щоб подати його точку зору, яку через «Останкіно» не почуєш.

— Навіть найтяжчу хворобу намагаються лікувати, а не просто констатувати діагноз. Ви можете запропонувати рецепт одужання Росії від «росизму»?

— Світ повинен стати лікарнею, а не свідком хвороби, котрі сором'язливо оп'яє очі: «Це внутрішня справа Росії». Не внутрішня, панове. Сьогодні Чеченія, завтра — хтось із вас. Треба всім світом визнати: Росія — це імперія зла і поставити питання про припинення її постійного членства у Раді Безпеси. Бо, перебуваючи в такому авторитарному органі, вона лише дискредитує силу міжнародного правового співтовариства. Навпаки, потрібні економічними санкціями ізольовати агресора від зовнішнього світу. Методи блокування епідемії розсизму є. На жаль, їх не кваліфікують застосувати.

— Незважаючи на військову міць Росії, білоруси не вийшли. П'ятий місяць не стихають бойові дії. Уже «визволені» російськими військами міста й це знову доводиться брати штурмом. В чому феномен стійкості шайки військових формувань? Аж, по суті, за три роки оголошеної незалежності Чеченська республіка не спромоглася на створення власної регулярної армії.

— Феномен стійкості — в духові чеченців. Ми

— Обзобленість не належить до генетичних рис чеченців. Можуть ненавидіти конкретних убивць, а не весь народ. «Бідних російських солдатиків», яких жнуть на війну, чеченці ще й пожалують, поспівують їхнім матерям, котрі, плачучи, шукають тут серед полонених своїх синів. А наші матері не плачуть тут, коли ховають своїх дітей. Серця кам'яніють від горя, а слізи не достойні горнока.

— Але кожна нація має частку своїх негідників. І Чеченія не виняток. Що для вас страшище — воєнна міць Росії чи наявність власних негідників?

— Розумієте, бес негідників (а в Радянському Союзі виховання таких «кадрів» було поставлено на конвейер) жоден народ не обходиться. Ви, ми. Я багату думав над цим порою людей. У кирилиці літературі з'явилися поняття «ман-курт», «утигакурт» — «шаріати». Я назвав би це порою «клопами». У чому їхній принцип? У відсутності принципів. Для них, що Батійшні, що свій народ, що мати, що свобода — поняття нівельовані, стерті. «Клопи» у нас небагато, але вони є. І гніться за ними промосковський слід.

— Як відібрати озброєння, за вашими даними, використане тут Росією?

— Немає жодного виду озброєння, військової техніки — від військ морського базування до військово-космічних сил, які б не застосовували проти Чеченії. Причому людей ніхто не поділяє на чеченців і не чеченців. Під обстрілом «доблесні» російських льотчиків — представники більш як 100 національностей, які проживали в Чеченії. Однаково штурмують ракетами на церкву й костел, синагогу і мечеть. Однаково. Килімовіке бомбометання. Заборонені у світі види озброєння. Тактика «випаленої землі». Все підкорити, якщо Росії потрібно розробити «бандиформування» Дудаєва. Втім, до бандиформувань, за нашими даними, вони віднесли усіх громадян Ічкерії. Ми дістали «трофеї» (показує — Авт.) — документи, підписані Чорномірдиним, про вашу депортацію вцілих (якщо такі знайдуться) чеченців до п'яти областей Росії.

— Скажіть, російські танки можуть прийти в гори?

— Ми із задоволенням їх тут приймемо, нам танки потрібні. До речі, знамениті «Т-80» і «Т-81», що вважалися дивом російської військової техніки, наші 12-

Джохар ДУДАЄВ:

«Я повістками на війну нікого не викликав»

триста років готові були дати військ. Чеченці від природи неприхильні до рабства. Ми не створили для неволі. Можливі гори Кавказу зривати, як оцей світ, але дух наших полонити не вдасться. Ми найуспішніше озброєно, ні депортаціями, ні політичними підступними іграми.

А щодо власних збройних сил, то наш народ — армія. Я повістками на війну нікого не викликав. Але коли агресор позбавив 300 тисяч людей даху над головою, позбавив засобів до існування, ми підійшли до них не лише до одного заняття — воювати.

Чеченський фактор показав: російське воєнно-оперативне мистецтво, тактику ведення бою можна закреслити і писати з чистої сторінки. Ключ у нас. Війна багато чому вчить, особливо чеченців. Як це держава знайде у світі, котра прогнана майже з'яті місцями може протистояти величезній військовій силі, що діє в одному напрямку, в один і той же час? (На 11,7 тисяч квадратних кілометрів присулою одночасно 5600 одиниць бронетехніки). Ми призначимо до війни. Досі була оборона тактика: доки Дельнекі не тремтять в горах заважають ракетно-бомбові удари авіацією, ми навчилися добре воювати на рівнині. Досвід швидко приходить. Зараз ми зброєю воюємо добровільних батальйонів смертників кидають під танки, як було це на початку бойових дій. 100 танків з екіпажами — ось той ти маєш право захищатися на власне життя. Під кожний російський танк лягатиме — в нас і людей не вистачить.

Отже, дякувати Росії, формуємо «на ходу» свою армію. Звичайно, Ічкерія надто мала, щоб тримати тут у горах, під бомбами російських «осколків», такий великий військовий потенціал. Тому «визволення» різниці частини нашої країни — горіть під ногами «авіолетів». Кидати на нас бомби й ракети, заливаючи вогнем Росія називає нас своїми громадянами. Що ж, я не проти. Нехай ті триста тисяч «суб'єктів Російської Федерації» лезуть за межу «антону» — Росія велика. Хай там собі добувають право на життя. Руйнувати — не будувати. Ми також уміємо це робити. Російські міста також добре горять. До цього тривало поволання на воєнку. Час починати вичислювати.

— Ви маєте на увазі той знаменитий чеченський тероризм, яким Росія і лякає народи?

— До рівня терористів нас ніхто не опустить, хоч як би старалися створити нам імідж чеченської мафії, зарізав-бандити. Якби чеченці дозволили собі адекватні з російськими вандалими дії, ми не вважали б себе гідною нацією. Я найбільше пишушася тим, що таких дій немає. Але ми зацїнені захищатися. Доки ворог не відігне гора в себе, він не усвідомить гора іншого. Ше Гаррі Трумен сказав: у світі немає ні політики, ні ідеології, ні дипломатії, ні законів, ні права, з якими можна говорити з Росією. Вона розуміє лише закон грубої фізичної сили.

Дійшло до цинічного святотатства. Діти сусіднього Ставропольського краю збирають «доблесні російські солдати» подарунки: випивають, малюють, складають вірші про тих, хто тут убивав їхніх ровесників. Ось що по-справжньому страшні Російської воєнної високоточної зброєю знищують інтернати, школи, пологові будинки: нині жодної школи, жодної лікарні — каміня на каміні не залишили, а російські педагоги вчать школярів «гуманізму» — обдаровувати вогнем. І лякають «бандитами Дудаєва». А що ж «бандити»? Вони в полон кількох років. Один із своїх гармат зробив 1732 постріли, другий — 4321. П'ятамо, ви знали, куди цілилися? «Зналі, — кажуть, — у населення, в чеченців». «І це вам дозволяло вивчати мирних людей?». Так нам наказали... І що зробили бандити-чеченці з цими юними вбивцями? Попам'ятайте! Тріх — за чеченськими законами на полонених не можна підіймати руку. Беззахисних жалюють. Годують, цигарками пригощають...

— Зустрічаючись тут із багатьма чеченцями, з матерями, котрі втратили дітей, з бідженцями, які встигли високочити з палаючих будинків лише в легкому одязі, помітила — у них справді немає ненависті до російського народу. Скажіть, не потрапила на таких «якосердешних співрозмовників чи озлобленість узагалі не притаманна вашому народові?

— Які, за вашими підрахунками, втрати російської армії?

— Вони такі величезні, що я боюся називати конкретну цифру. Навряд чи це знають і в самій Росії. Те, що вже перерахувало за 30 тисяч, точно. З усією відповідальністю заявляю: трупи російських солдатів у контейнерах літаки скидають у Каспійське море, в кислотні озера, в гірські ущелини, а потім ці місця «прасують» бомбами. Нинішні керівники Росії не цінують життя своїх воїнів, по-моєму, вони не знають, куди подіти свою армію і самі знищують її фізично. На зустріч наших старійшин з представниками Чорномірдині ми запропонуємо: зберіть свою армію — почнемо мирні переговори. Відповідь: «А куди ми її подінемо?». Ось і знайшли спосіб — куди.

Сотні трупи валилися на вулицях Грозного. Начальник нашого штабу генерал Маскадов просить генерала Бачева: давай зупинимо цю біжню — приборемо трупи: гарантуємо, жодного пострілу з нашого боку. Відповідь: знову-таки в цілком російському дусі: «Вони вам зважають — ви і приборяєте». А скільки необстріляних хлопців осяйного призову вони гнали на убій, прикриваючи їх... заду загорюжувалими загонами.

Іхні вищі військові чини, що залучені тут до «наведення конституційного ладу», здається, нині залопотані одним бажанням — дістати звана генерал-маршера: курсують літаки до Росії з нагарабоним у Чеченії добром, навіть вживаними меблями не гребують. А солдати що... Російські матері нових народів. Гармате м'ясо не переводиться.

— Якби хоч на йоту сумішалися в ній, ніколи не очили б боротьбу свого народу за свободу.

— Але війна — річ жорстока. Ви самі кажете, що російська армія застосовує тактику «випаленої землі». Навіть після перемоги важко зійти на ноги — зруйнований економічно-виробничий потенціал, велика кількість людських втрат...

— Від нашого економічного потенціалу агресор не залишиться травинки. Іздики по території і вичаюча обстановка, по-моєму: навіть високоточні опірні лінії, як сноп, скосяли високоточною артилерією. Тільки на одній важкопротидійній ділянці знищено 27 опів. Високоточкова зброя називається дорогою — значно дорожча за «ціль». Не жалюють власних величезних коштів, щоб ті підірвати економіку під корінь. Вандали... Але ми народ живучий. Це Росія жодного разу після війни відбудувати свою економіку, рабська праця народів-колоній має малу продуктивність. Ми за лічені місяці поповнили свої економічні втрати, бо працюємо на своїй власній землі. Працюємо мі з вірою в милосердя Аллаха. Він не залишав нас у дні бити, не залишати і в мирну годину.

— Нинішню війну дехто характеризує як боротьбу християнства з ісламом.

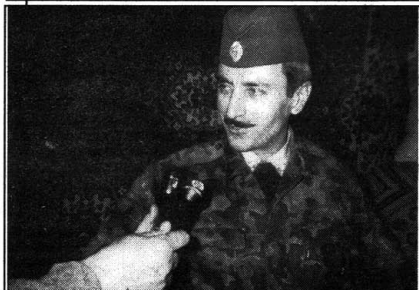
— Нинішній, в агресора немає війська Христова — є сіра військова маса, голова без Віри вбивати, палити, насилувати. Втім, ви самі тут бачите результати дотримання «православного» Росією заповіді християнської моралі.

Я дякую вашому народові за гуманітарну допомогу нашим бідженцям, за співчуття до нашого гора. Нам більше нічого не потрібно, ніж хліба, знає, «Останкіно» розпускало легенди про «політику українських бойовиків у Чеченії». Легенди є легендами. Нам не потрібні ні допомога зброєю, ні добровільники. Справимося з агресором самі.

Бажано Україні стати міцною державою з чіткою позицією. Допоможіть собі в цьому — цим ви допоможете всім народам, що вірять у своє і вале майбутнє.

Інтерв'ю взяла Людмила КОХАНЦЬ.

П.С. Коли ми прощалися з Джохаром Дудаєвим, «бомбовоз» в нічному небі затихав. Зате десь високо закружували літак-розвідник. Навіть, всесвітній хлопці з відомства Степаніна, бірали «стратегічні дані»: чим генерал Дудаєв пригощав на вечерю своїх гостей.



— Пане Президенте, «наведення конституційного порядку» на вашій землі обернулося великою кров'ю. І так нечисленний чеченський народ з кожним днем стає ще нечисленнішим. Ви вважаєте, що війна була неминучою? Можливо, і Росія, і Чеченія могли бути поступливіші у взаємовідносинах?

— Не думаю, що можна було уникнути війни. Справа не в прамовісності нашої дипломатії. Зрозумійте, Чеченія — лише прихід. Росія тяжко хвора на жакливу хворобу — розсизм. Її симтоми — надзвичайна жорстокість, підступність, бездуховність; усе, що сатанизм намагається за всю історію цієї трішньої землі, — нині проявляється в діях Росії проти маленької Чеченії. Ми вже протягом трьох століть відчуваємо на собі смертоносний подих цієї хвороби. Тепер хроніка тут перейшла в стадію агонії... Але сама хвороба ще дуже небезпечна для людства. Повірте, біда Чеченії не виходить за межі чогось особливого, вона не більша, ніж в інших народах.

Просто ми зазнали найсильнішого пресу, найдошкульнішого удару. Тут у найжорстокішій формі знущається людина, топчесь її право на життя.

Це ідеологія страшилки за фашизм, расизм, нацизм, але людинонависницькі ідеології разом узяті. Якощо існує держава-терорист, то це Росія і є. Найякішні васаоди особи, починаючи з Президента і Прем'єра беруть участь в агресії, знищенні, геноциді проти громадян ЧРІ. Куди ми глянь — безправ'я, вилда — в руках відвертих авантюристів. Тому дозволяють собі усе.

Росія — єдина країна на земній кулі, в якій немає духовності, немає віри. З її нещасних громадян протягом століть виваляли ці моральні якості, як непотріб для панівного народу. Про віру кричали лише тоді, коли вирушали в походи на іноросів. А немає віри — немає моралі. Ось воєнні орди, до зубів озброєні найуспішніше озброєно, несуть свій сатанизм. Це і є розсизм у дії.

— Ви вважаєте, що всі міжнародні сутички провокує Росія?

— Перекопаний у цьому: в мене не емоції, а факти. Якщо ми митне опіємо того, що відбувається в Росії, і людство не вживе заходів для свого захисту, криваві рани сполучать планету. Чеченці вживають, у мене жодних сумнівів у цьому немає: ми вже звикли жити в такому режимі з Росією триста років і виробили імунітет до розсизму. Інші народи не вживають.

За всю свою історію Росія ніколи не виступала проти сильнішої або хоча б рівної сили. Вона завжди вибирала собі жертву найслабшу, найзахиснішу і знищувала, страхуючи інших. Вичислені Нагірний Карабах — хан і з'їла. Вичислені Абохазі, Південну Осетію, Інгущетію, Придністров'я — проковтнула. І знову закружувала в пошуках здобичі. Ага, ось Крим. Не майте ілюзій, війська, що пройдуть вишкіл «розбросання бандиформувань» у Чеченії, повернуть на Крим. Зягнато розпугаються карти Східної, Південної України, нас намагаються зіптовкнути лобами, втягнути у ораторівину війну.

Далі. Прийдіть до поведінки Росії на міжнародній арені. Тільки налагодили відносини Ізраїлю з сусідами-арабами і намітили конструктивний діалог, російські дипломати тут як тут. Де же конфлікт? У колишній Югославії? Туди. У турків з курдами? Чудово — є заняття для російських політиків, тим паче, що вже підготували акцію, до сценарію залучено спеціально створений у Москві центр кулди. Кого б це «омірияти»? Кому потрібні «миротворчі сили»?

Розібіть «чеченську мафію» — це активніше вживається за створення шовіністського союзу. Ви ще нагєтєся гора з цієї утопії. Звичайно, обговорка примамлива, а суті? Суть — у посиленні ролі сатанізму і залученням України і Білорусії. Не клоніть на гачок.

Багатим — музика, бідним — обіди



Останній тиждень квітня пройде під знаком Італії. 25-го ця держава святкуватиме День незалежності.

А киянин, можливо, трохи більше дізнається про її культуру та традиції. Бо з понеділка, з нагоди свята, у столиці розпочнеться добродійна програма «Тиждень Італії в Україні».

На святкові дні до Києва прибуде офіційна делегація, очолювана президентом Італійської асоціації «Зустріч Схід—Захід» доктором Грещином Челани, члени якої з муніципалітету міста Сан-Бенедетто-дель-Тронто (правда, є щось таємниче у таких довгих назвах). А також — дітяч культури, туризму, найкращі італійські... кухарі, які привезуть з собою ще й чимало харчів, щоб безплатно роздати малозабезпеченим.

Ті, у кого гаманці тугоїші, зможуть дозволити собі свято Італійської кухні, оскільки кулінарне мистецтво на виставці-дегустації фірми «Пармаліт». А ті, кого щепоткою готують, й удома, можуть просто сходити до Будинку кіно, де демонструватимуть нову стрічку режисера Роберто Берніні «Монстра», до Національної опери на благодійний концерт за участю Італійських та українських виконавців.

Залишається тільки додати, що «Тиждень Італії» влаштувала Асоціація народної дипломатії України. А оскільки стаж її роботи налічує вже більш як три роки, свято офіційно буде цікавим.

Наталія РІЗНИК.

Наталія ФІЛПЧУК, «Голос України»

Два життя: багато, мало?

Роздуми напередодні Великодня

Ця подія, на жаль, не стала сенсацією.

Вбили двох людей... Вієвковослужбовців, що виконували свій професійний обов'язок у Боснії. Що ж тут нового: на війні, як відомо, стріляють... Та й самі воєнні хроніки вже байдуже сприймаються народами, які за неповний місяць готуються помпезно відсвяткувати 50-річчя закінчення другої світової війни і заснування Організації Об'єднаних Націй.

Тоді, у 45-му сподівалися, що та війна буде останньою. Гарантом стабільності мала стати ООН. Щоб конфлікти не переростали у кровопролиття, народи були згодні відправити своїх посланців у миротворчі сили Організації, щоб ті стояли на сторожі спокою. Але війни тривають, кров проливається, у тому числі і солдатів у «блакитних касках».

Напередодні Великодня прийнято вибачати чужі провини і відмовлятися гріхів своїх. Але чи є більший гріх, ніж убивство: дарма, зумисне чи випадкове. Не убий, вольоби ближнього свого... Нагадуючи ці біблійні істини, різнику викликати посмішку: юродива! А гріхи... Завжди знайдеться хтось, хто прийме їх на себе і погодиться, аби його розп'яли на хресті. Але насправді, це наші душі, в яких уже давно стерлася межа між життям та смертю, розп'яті й померлі. Та чи тільки воскреснуть?

Чи стала загубленою (протягом двох діб) двох військовослужбовців з французької місії ООН в Боснії останньою краплею у чаші терпіння Франції? Дехто з політиків закинув Прем'єр-міністру Едуарду Балладюру, що

той послав міністра оборони Франсуа Леотара в Боснію (аби вивчити обставини загибелі військовослужбовців), щоб набрати додаткових голосів під час президентських виборів, перший тур яких пройде завтра.

Таку саму оцінку отримала і заява, що П'єр пошириває канцелярську прем'єру, в якій відзначається, що французький контингент залишиться на території колишньої Югославії тільки за умов, якщо до сил ООН ставитимуться з повагою, воюючі сторони дотримуватимуться угоди про припинення вогню і шукатимуть політичні шляхи врегулювання конфлікту.

Особиста справа кожного, на чому заробляти свій авторитет. Але безсумнівно, Франція належить до тих держав, де розуміють цінність людського життя. А по тому, як держава ставитиметься до людського життя, визначається міра її демократизму. І не тільки до життя, яке вже народилося. Україна, на жаль, також не має підстав для великої радості. Ми очікуємо чорний список країн, де кількість померлих переважає кількість народжених. Сьогодні у нашій країні на одну тисячу жителів народжується 9 живих дітей. Одна чверть з них помере, не доживши і до трьох років. А держава чомусь не надто переймається тим, що нація вмирає. Може тому, що вмирає не на війні.

Завтра православна Україна відзначатимуть одне з найбільш святих — Великдень. Свято миру, спокою та людської любові. Але нема сумніву, що і цього світлого дня передчасно обірветься не одне життя... А нам залишається тільки поздрити народи країн, які підняли на ноги пісноту, а може, й більше, тому тільки, що десь, на чужій війні загинуло двоє її синів...

Уколотися.

І написати шедевр

ЦІАКОМ могло статися так, що свій наступний роман ти доведешся писати у в'язниці. Рішення суду про винесення Франсуаза Саган умишного покарання було з полемікою зустрінуто шанувальниками її хисту.

Справді, авторку романів «Здрастуй, печаль», «Через місяць, через рік» і «Чи любите ви Брамса?» знову звинувачували у вживанні наркотиків. П'ять років тому письменниця відбувала шістьма місяцями ув'язнення умовно, штрафом у 10 тисяч франків і митом у розмірі 350 тисяч франків. Тому в паризькому суді вона проходила як рецидивистка. А це означало, що доля знаменитої в Європі романістки могла зробити несподіваний і малопримний вираз.

Знадобилося вже спритніших не лише адвокатів, а й суддів і навіть прокурора, щоб відняти юридичну ланку і за плечима Саган не зачинилися ворота в'язниці. Звичайно, ніхто з представників французької Феміди не прагнув запропортувати за грати живого класика французької літератури, проте суддя Беатрис де Бопкої, котра вела процес іронічно і напо-

ристо, явно хотіла дати Саган урок, який би запам'ятався.

Сама романістка ніколи не заперечувала того, що вживала наркотичні засоби сильної дії: «Я втрачала друзів і близьких, я потребувала чогось, щоб підтримувати мене до роботи». Та тепер вона «почувається краще» і «зав'язала». Суддя, нітрохи не розчулена покірливим виглядом письменниці, яка спиралася на тростину, нагадала про статті трирічної давності, що належали перу Саган, які назвала провокаційними. У них, на думку де Бопкої, письменниця фактично заохочувала до вживання наркотиків.

На запитання, чому Саган вважає, що на неї не поширюються закони, як на решту, звинувачувана відповіла: «Я просто рада, що маю право померти так, як я хочу. Так, здається, казав Монтеке...» До речі, Саган почала вживати наркотики, коли потрапила в дуже тяжку аварію, і в лікарні як безпамятний засів їй колоди морфії.

Після двотижневого розгляду суд вирішив обмежитися стосовно «маститорі рецидивістки» роком умовно і 40 тисячами штрафів.

Михайло КАЛМІКОВ (ТАР-ТАРС).

Учора. Сьогодні. Завтра

• Москва

Спочатку обговорити, а потім підписувати

Учора в Москві відбулося чергове засідання президії Міждержавного економічного комітету (МЕК), на якому розглядали проекти рішень, що їх буде винесено на наступну зустріч глав країн СНД у Мінську. У засіданні взяла участь і урядова делегація України, очолювана віце-прем'єр-міністром Сергієм Осикою.

• Рига

На жаль, ця чаша не обминула і Прибалтику

Шоста сесія Балтійської асамблеї, в якій представляють парламентів Латвії, Литви та Естонії, відкрилася вчора у Ризі. Останнім часом єдність трьох держав дала тріщини: між Латвією та Естонією розгорілася боротьба за поділ зон промислу у Ризькій затоці. Обидві сторони поки що не можуть знайти компроміс, сподіваючись розв'язати суперечку з допомогою міжнародних арбітрів. Балтійське море стало спірною ареною для Литви та Латвії.

• Грозний

Заговорили про злагоду... на п'ятому місяці війни

Конференція з досягнення національної злагоди у Чеченській Республіці пройшла вчора у Грозному. На ній було зроблено спробу знайти «прийнятні для різних чеченських тейпів шляхи політичної стабілізації у республіці». У конференції взяли участь як сили, що воюють проти Дудаєва, так і сили, що його підтримують. Конференція відбулася за кілька днів до приїзду в Чеченську Республіку Іскерію спостерігачів ОБСЄ.

• Париж

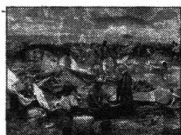
Вирішуватиме народ

Завтра у Франції відбудеться перший тур президентських виборів. З огляду на результати опитування громадської думки, найбільше шансів на перемогу має мер Парижа Жак Ширак. Трохи відстає від нього Прем'єр-міністр Едуард Балладюр. Але прес-секретар посольства Франції в Україні Домінік Кардіон вважає, що навіть сьогодні робити якісь прогнози не можна: «Все вирішуватиме народ».

• Туніс

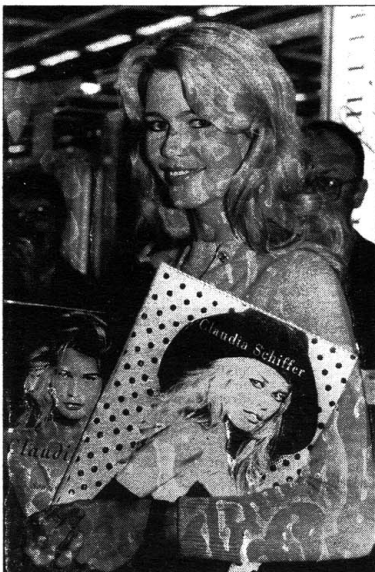
Занадто багато гарячих точок

Шляхи мирного врегулювання конфлікту в Африці — головна тема зустрічі на найвищому рівні за участю керівників країн-членів Організації африканської єдності (ОАЄ), що відкрилася вчора. Основну увагу на зустрічі приділено становленню в Сомалі, Бурунді, Руанді, Анголі, Сьєрра-Леоне та Лівії, а також проблемам біженців на континенті.



ПРИЄМНО БАЧИТИ СЕБЕ

на обкладинці журналу...



Найвідоміша супермодель Німеччини Клаудія Шиффер зізнається, що подобає дивитися на себе збоку. Щоб задовольнити «примху» цієї симпатичної жінки, а також численних шанувальників її краси, й випущено спеціальні буклети, складені з моделей одягу, котрі демонструє тільки вона. Додамо, що буклети відразу ж стали бестселером.

дпа.

... і на пляшці з горілкою

Російський ринок міцних напоїв може похвалитися новинкою — свіженькою горілкою, виготовленою якої курйозе Володимир Жириновський, лідер ультралевої Ліберально-демократичної партії. Багато хто вважає, що поява його фотографії на етикетці цієї горілки може означати початок президентської кампанії. На етикетці також намальовано карту Великої Росії, що охоплює всі колишні республіки СРСР, у тому числі Україну, Білорусь, Литву, Латвію та Естонію.

Горілку «Жириновський» рекламують як екологічно чисту. Говорять також, що її виробляють з найкращих сортів пшениці за старовинним рецептом. Володимир Вольфович, знаючи, що в його країні горілка — один з найпопулярніших напоїв, правильно розрахував: скоро його знайомитимуть в обличчя навіть алкоголіки та божжі.



Знімок з польського журналу «Вісність».



Сергій РАТУШНЯК:

«ТАК, Я ПОСТІЙНО РИЗИКУЮ. АЛЕ В РОЗУМНИХ МЕЖАХ»

ПРО ВЛАСНИКА синдикату «РІО» («Ратунік і останні»), куди входить 19 підприємств, можна сьогодні почитати й прочитати різне. Від захоплених бражень до різко негативних оцінок. Як, зрештою, і про київського мера Ужгорода. Бо то є один і той же чоловік — Сергій Миколайович Ратунік. «Мене можна або ненавидіти, або сприймати з симпатією», — каже він сам. — Третнього не дано. Тому в мене так багато ворогів, а ще більше — друзів. І додає: «Я дуже люблю Ужгород, у якому виріс. Я в фанатом свого міста».

Мабуто, тому й обрали Сергія Миколайовича, тридцятирічного бізнесмена, мером Ужгорода і депутатом Закарпатської обласної ради.

— Сімдесят років у нас і наших попередників виховували «класову ненависть» до багатих. Симптоми цієї ненависті доводило відчутно нагадувати про себе і тепер. І ось ви, відомий на Закарпатті бізнесмен, перемагате на виборах — стаєте мером Ужгорода. Чи було це для вас несподіванкою?

— Щоб аж зовсім несподіванкою, то ні. Бо кожен з кандидатів на ту чи іншу виборчу посаду завжди плекає надію перемоги. Бо інакше, образно кажучи, навіщо і город городити, втрачати здоров'я і час.

Та й багато хто мене в місті добре знає — я ж у нього виріс. Але навіть не це, як собі міркую, скинуло шальки терезів на мою користь.

Я ніколи людей не обдурював, як і не загравав з ними. Кажуть, що в бізнесі можна обдурити лише раз — вдруге з тобою вже ніхто не захоче мати справу. Звісно, на виборах можна багато чого наобіщати. Але поміркуймо про інше. Чому не мешають списки кандидатів на різні виборчі посади? Хіба там такі вже високі зарплати чи якісь величезні пільги? Ні.

Але є реальна можливість у разі перемоги щось розподіляти, щось підписувати, зрештою, депутатська неадорганізованість...

— Ото і найголовніше, що немов магнітом тягне багатьох наших співвітчизників до керівного крісла. Бо щось там-таки перепадає... І, дивись, один збудував розкішну дачу, другий — одержав квартиру в престижному районі, третій — послав сина вчитися за кордон...

Я все це можу купити за власні, зароблені гроші. І тому від подачок не залежу. Отож і вільний у своєму виборі. Тому бачу називаю білим, а чорне — чорним. Це, мабуть, і скинуло виборців на мій бік.

Та й взагалі мають бути вироблені критерії, хто з бажаних може претендувати, скажімо, на депутатський мандат чи посаду мера. Думаю, пошукати повинні мати вищу освіту, не перебувати на обліку в психіатра, зрештою, мати певне майнове становище в суспільстві, що віддалятиме їх від пошуків «лівих» доходів.

А коли ви вже загалом про «класову ненависть», то маємо пам'ятати, що Закарпаття було чи не наймолодшою областю в колишньому Союзі. Більшовики прийшли сюди лише в останні сорок четвертого року. Звісно, не обійшлося без горезвісних виселень, «розкуркулювань», але культ роботяшного, тямковитого господаря тут зостався досі. І нині успішно відроджується.

— Нас критикують, — і, очевидно, справедливо, — за те, що в Україні надто повільно здійснюються приватизаційні процеси, особливо мала приватизація. А як це відбувається в Ужгороді?

— Малу приватизацію ми мали завершити три роки тому. Якби так зробили, то чимало нинішніх проблем просто не було б. Натомість три роки вивчають механізми цієї приватизації та інше. А мова ж іде про маленькі

перукарні, павільйони та інші торгові точки.

І водночас величезні підприємства, які коштують сотні мільярдів карбованців, по суті, пограбовано. Ось чому наша мерія планує за дватри заходи виставити на аукціон близько ста об'єктів малої приватизації. За скільки їх куплять — мене не цікавить.

— Але, припустимо, універмаг, який реально коштує мільйони доларів, піде, скажімо, за п'ятдесят—сто тисяч зелених...

— І нічого страшного. Я привітаю нового власника з такою вдаюлою покупкою. Бо мало вдало придбати об'єкт — треба ним ще й розумно скористатися. А ми, як я розумію, стоїмо на межі запровадження податку на нерухомість. Скажімо, одного відсотка, як у США. Певна річ, уже з реальної її вартості. Ось тут власник придбаного універмагу має внести в державну казну повною мірою, і так шороку...

— А коли йому не під силу такий податок?

— Не може сплатити — оголошуємо його банкрутом і продаємо власність іншому, який має гроші. А як ви гадали — паразитувати, наживаючи за рахунок держави? До чого це призвело, ми добре бачимо.

Тепер, як і після жовтневого повернення в Петрограді, йде перерозподіл державного багатства. Але хоч то б ним сьогодні володіли, воно, врешті-решт, опиниться у тих господарських руках, які зможуть ним набагато ефективніше розпоряджатися.

— А як ви починали свій бізнес?

— Можна сказати — традиційно. Повернувшись після закінчення політехнічного інституту з Ужгорода, створив кооператив, де почали шити модні молодіжні речі. Справа пішла непогано — жодних проблем зі збутком ми не мали. І якщо на державному підприємстві інженер з такою кваліфікацією одержував 150—180 рублів, то я заробляв щомісяця 60—70 тисяч. Так, я працював дерзновенно, ризиковано, можливо, нахриписто, але чесно.

— Вам не заздрили?

— Всяке траплялося. І заздрість також. Бо то, мабуть, одна з найзападніших хвороб, на яку хронічно слабе людство. У мене буквально не закривалися двері, одні пересвірюючи відходили, інші приходили... Мене це, звісно, трохи дратувало, але я продовжував займатися своєю справою. Я дав сотням своїх земляків роботу і непоганий зарплаток — і це мене підтримувало.

— Скільки робітники у вас зарплатили?

— У п'ятьдесят разів більше, ніж на підприємстві державних підприємств.

— Все ж такі згодом ви вийшли за кордон, хоча ваші бізнесові справи набирали дедалі швидших обертів.

— Так трапилося, що раптово помер директор великого заводу «Турбогаз». Нового керівника мав уже обирати колектив. На демократичних

засадах. А на цей час до вісімдесяти відсотків виробництва «Турбогазу» працювало завдяки моїй фірмі — я вкладав у виробництво гроші, був, по суті, основним замовником. І ні для кого не було секретом, що на майбутній виборчий стану директором без особливих проблем.

Ось, тоді і відчув на собі все невдоволення місцевої номенклатури. Доходило до різних провокацій, зв'язаних з бійками, злодійством і т.ін. Мені доводило чітко дати зрозуміти, що маю шезнати з міста, що я і зробив.

— Завкалявся?

— Не так за себе, як за сім'ю, за майбутню дитину — дружина якраз ходила вагітною. Мене могли просто пристрелити і все списати на комерційно-бандитські «з'ясування стосунків». Мовляв, не поділившись з ними грошима — ось і прибралі.

— Не вже не було іншого виходу, ніж вийдзати за кордон?

— А чого ж? Було: платити щомісяця кілька тисяч рублів «даннина» правоохоронним органам — і мене залишили б у спокої. Але я принципово не платив, хоч і мав чим, бо завжди працював чесно, бо ніколи не крав.

— Не вже і рекету не платили?

— І тепер не плачу. А тоді рекету ще взагалі не було.

— В українській пресі з'явилися повідомлення, що основні свої гнізда мафія звела на Закарпатті.

— І то не видумки журналістів. Бачите, наша область межує з чотирма державами. А кордон завжди приваблює тінюві структури, бо тут порівняно легко можна заробити великі гроші на контрабанді.

— Яким чином ви як мер обласного центру ведете з цим боротьбу?

— З контрабандою?

— З мафіозними структурами взагалі.

— Для цього існують служба безпеки, шосте управління Міністерства внутрішніх справ, інші силіові структури, яким держава виділяє відповідні асигнування.

Розул рекету породжений зростанням тінювого капіталу, розшарування суспільства, зрештою, нашим недосконалим законодавством. Треба боротися з причинами, а не з наслідками. Тобто за нормальною законодавчою схемою, в тих напрямках, де пршвітає рекет. Та вся біда в тому, що боротьба з рекетом сьогодні це більшого імітується. Адже до цього причетні люди, які менше всього прагнуть такої боротьби.

— Чому?

— Бо в каламутній воді рибу легше ловити. Ось вони і зацікавлені матеріально, щоб цей правовий бєдлам тривав якомога довше.

— Пане Сергію, чи не мучить вас інколи оте роздвоєння душі: з одного боку ви бізнесмен, а з другого — мер...

— Жаль, не без цього. Бо, з одного боку, я добре відчуваю себе як бізнесмен, розраховую на свої сили, на виробничий оборот власних фірм, — тепер він досяг майже п'яти мільйонів американських доларів щомісяця. А з другого, як мер нерідко перебуваю у безвиході. Бо не можу належно відремонтувати дороги і забезпечити місто водою. Я вже не кажу про те, щоб збудувати для наших бідних пенсіонерів ці багатодітні сім'ї безплатне житло. Це тепер просто нерально. І це мене найбільше мучить.

— Але ж у вас є вдосталь власних доходів.

— Для мене вдосталь, для моєї сім'ї... Але навіть вкладавши в розвиток міської інфраструктури всі свої гроші, я далебі не вирішив би проблем своїх земляків.

Ось ми зупинили житлове будівництво, бо немає чим його фінансувати. Бо навіщо обдурювати людей, годувати їх обіцянками. Підприємства, акціонери товариства, фірми, які мають гроші, звісно, будують і віддають належних десять відсотків зведеного житла міськвиконкому. Усім, чим можемо, намагаємося допомогти індивідуальним забудовникам. Але це, на жаль, не вирішує житлової проблеми.

Інша, не менш гостра, проблема, з якою ми зіткнулися, — це забезпечити людей роботою, дати їм заробити на шматок хліба. Безперечно, в Ужгороді, як і всюди, скорочується виробництво, особливо на підприємствах, які працювали для потреб військово-промислового комплексу. Куди подіти цих людей? Найперше вони потрібні у сфері побутової, в торгівлі, у малих приватних підприємствах.

— Ви чомусь не гадали туризм.

— Туризм потребує сьогодні величезних інвестицій. Бо, скажіть, хто з іноземців поселиться в готелі, де в дверях немає елементарної ручки, немає гарячої води, де запані з дірками простирала? Та й звідки взяти гарантію, що машину туриста на дорозі від кордону до цього готелю не зупинять з натренованими м'язами молоді негідники і не вб'ють з нього валюту «даннину», а то і гірше — відберуть автомобіль. Отже, людина, яка себе поважає, — а в Європі люди, на відміну від наших, себе поважають, — до нас їхати відпочивати поки що не спішить.

Але туризм для нашого краю — то і робочі місця, то і надходження до бюджету. І за всяких умов маємо його розвивати.

Сьогодні комунальні послуги приносять здебільшого збитки для підприємств, які їх пропонують. Я готово заплатити за проїзд в міському автобусі в дватри рази більше, але хочу, щоб він ходив регулярно, згідно з графіком. Я і за гарячу воду в квартирі, але хочу, щоб її подавали постійно. То, можливо, лише частково комерціалізувати комунальне господарство. Тобто деякі його підприємства, скажімо, найзбитковіші, передати в руки приватника?

— А ми до такого обов'язково дійдемо. Але як бути зараз з людьми, які не мають змоги платити, адваторичі дорожче? Що різницю треба покривати з місцевого бюджету, з різних благодійних фондів і т.ін. А кардинальний шлях — пожежлявцю економіку, яка забезпечить гідні зарплати і пенсії.

Треба й провадити ділянки під забудову. Але знову ж таки мають діяти певні стандарти, щоб ці райони не стали телевізійним «шанхаєм». Тобто будинки повинні мати не менш як два поверхи і не менш як п'ять кімнат.

— А гроші за продані земельні ділянки знову ж таки підуть на розвиток соціальної сфери міста.

— Ваше хобі?

— Воно в мене єдине — думати. Тому найбільше не люблю дурнів і лицемірів. А це — пишу вірші. Для душі і наїрідніших для мене людей.

— Ви належите до людей, які люблять ризик?

— Так, я постійно ризикую. Але в розумних межах, не втрачаючи голови. Правда, раніше траплялося, що йшов ва-банк.

— Що вам найбільше в житті допомагає домогати бажаних результатів?

— Завжди собі кажу: я це повинен, я це мушу, бо ніхто за мене цього не зробить.

— Тобто віра в себе, в свої сили?

— І не тільки віра, а й наявність цих сил. Без них віра нічого не варта — вона перетворюється у шизофренічне самолюбство, яке знищує особистість.

Із мером розмовляв
Марина ЧАУСОВА.

На знімку: Сергій РАТУШНЯК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Доки писатимуть писанки — доти стоятьте Україна УСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ЯЙЦЯ



Великодній Тлумачний Словничок



Писанка (галунка) — куряче яйце, покриті різнобарвним орнаментом, розписані з допомогою воску і «дряпанок». Як декор, їх також виготовляють з дерева, рідше з глини — фаянсу. Розписують писанки різноманітним орнаментом: геометричним, рослинним, тваринним. Дуже рідко зображають людські постаті. Писанка (яйце) символізує джерело життя всього живого. Гарно розмальовану писанку дарують членам сім'ї, гостям під час христосування. Малюнок на шарквалупній яєць — це таємничі символи, пов'язані з давніми, магичними землеробськими обрядами. Ось деякі з них: Безкошечник — це хвилястий орнамент, зображає, мабуть, воду, хвилі, море. У безкошечника немає ні початку, ні кінця. Знак Поля — символ родючості засіяного поля і продовження людського роду. Знак Сонця, зірок присвячувався небесним світилам. Трикутник, крутори — означає сонце, що рухається. Кін, за повітрям, рухав Сонце, небо. Тому зображення коної завжди поєднувалося із сонцем.

Крашанка — куряче яйце, розмальоване в один колір. На початках фарбували кров'ю або у колір крові, використовували для цього також дуплиниці цибулі тощо. Яйце як початок усього живого стало символом Воскресіння Ісуса Христа і вважається давнім, передхристиянським елементом великоднього обряду.

ВЕЛИКДЕНЬ в українців завжди асоціюється з писанкою. І це зрозуміло. Розписане по-містички великоднє яйце створює особливий святковий настрій і вквіт з паскою є основним атрибутом і символом Великодніх Свят. Про значення писанки у нашому житті добре сказано гуцульською прислів'ям: «Доки пишуть писанки — доти буде світ».

Але писанка — це й витвір мистецтва. Не випадково в Україні все найкраще завжди порівнюють з писанкою — «Дівчина як писанка», «Як писанка село». Та далеко не кожне розмальоване яйце можна назвати цим словом. Справжню писанку вимагає великого хисту, творчої настигати, терпіння і копійки роботи. А тому писанки їх починають завжди задовго до Великодня. Хто сам має хист до цього, а хто покладеться на мистецтво писанкарів, які наперед зажалять, скільки і яких писанок потрібні. Одним із таких майстрів є молодий коломийський писанкар Олег КІРАШУК, з мистецтвом якого персональною виставкою писанок, а й килим. Два дні тому в Українському домі відкривають родинну виставку Ступарників — Кірашуків «Як задвонять усі давони». Серед писанок, «дряпанок», народного одягу, витинанок, іграшок із сиду, пасок мами Олега, відомої на Прикарпатті народної майстрині Марії Ступарник, сестри Жанны і братика Саши націлені місце відведено мистецьким писанкам Олега Кірашука. З ним і розмовляє наш позаштатний кореспондент.

— Ваші писанки горять, мов сонце. Чому такі яскраві жовтогарбні кольори?

— То вплив тих майстрів, у яких я вчився. Це моя мама — відома народна майстриня Марія Ступарник і заслужений майстер народної творчості Дмитро Пожоджук з Космака. А жовтогарбний колір — це важливий елемент у творчості космацьких писанкарів, мистецтво яких досі відоме далеко за межами України. Це колір самого сонця, без якого неможливе життя на землі.

— Коли вже так високо сягнули (аж до сонця), то спробуйте пояснити, чому така честь звичайному яйцю? У чому живучість писанки, яка навіть у найважчі часи, коли жорстоко викориновалося все національне, продовжувала радувати людей?

— Або ово (все починається з яйця), як говорили древні римляни. Очевидно, вся річ у тому, що давня яєць вважалася символом зародження життя на землі. Справді ж, як заздалека, нежива річ, а потримайте її якийсь час у певних температурних умовах, і з неї, зламувши окови, прокинеться жива істота — пухнасте, золотаве, немов сонечко, курча. Сами то люди і виокремляли яйце. І прикрашати, розписувати почали, і використовували його спочатку, в дохристиянські часи, як символ весняного пробудження всього живого на землі, а пізніше — як символ Світлого Воскресіння Ісуса Христа, який, поборовши печатку гробу, дарує людству вічне життя.

А що до того, що ніхто не зміг викоринити народне мистецтво творення писанок, то це тому, що воно вічне, як вічне саме життя. Бо писанка — це своєрідний сим-

вол України, це те, по чому пізнають нас у світі.

— Але ж й інші народи розмальовують яйця...

— Так. Але ніде в світі це не стало окремим видом мистецтва, як в Україні і особливо в Гуцульщині, яка справді є центром світового писанкарства. Розвиток його в інших країнах світу великою мірою пов'язаний з українською діаспорою.

— З чим ви це пов'язуєте?

— З менталітетом українців. З їхнім розумінням і відчуттям краси, художнім смаком. А вже це стосується не лише писанок, а й художньої вишивки, ткацтва, гончарства, різби по дереву, інших народних промислів. Саме в писанці, як у краплі води, відзеркалюється високий рівень мистецтва українського народу. Його здатність стилізувати й утворювати всілякі символи й орнаменти, яких так багато є на писанках.

— Назвіть основні з них.

— Група символів і орнаментів, найбільш поширена на наших писанках, уособлює різні дні року: Весесвіті, зокрема сонця. Сонце, як центр Весесвіті, є носієм світла і життя. Бог — це світло, а тому й сонце є символом Бога, передусім Ісуса Христа. Хрест є символом Весесвіті, трикутник — символ вогню, дерево життя — символ небесної цілі скарбниці життя, блискавка — знак небесного вогню. Зоря — знак неба, спіраль — космос, безкінечний (хвиляста лінія) символізує нескінченність життя. Особисто я люблю писати оденя, який є символом правильного шляху, дороговказу. Ось як, приміром, на цій писанці, яку я вам дарую.

— Широ дякую! Сподіваюся, що цей оден допоміже мені знайти свою до-

Традиції

рогу. Але не в кожній писанці закладено якийсь зміст, як у цій, що в моїй руці? — Обов'язково. Писанку, написану справжнім майстром, можна читати як книгу. Кожний символ, кожний знак, кожна рисочка поріш про щось промовляють. Тому, коли даруєте комусь писанку, врахуйте це.

— А хто кому й коли має їх дарувати?

— На Великдень дітвата дарують писанки хлопцям, хрещені батьки — похресникам. Дарують їх і старшим людям — за прощення.

Великдень без писанки — не Великдень. А які найбільш поширені великодні обряди, пов'язані з писанкою, є в нашого народу?

— Передусім посвячення паски, яєць, інших традиційних великодніх страв. Писанка, «дряпанка», крашанка ці просто яйце, які кладуть у кошик для свячення, мають бути свіжі й повні. Порожні, а також підробки не можна святити. Після посвячення з церкви, починаючи великодні розговини, ціла родина ділиться одним свяченим яйцем, яке кожен має скуштувати. Така урочиста хвилина об'єднує всю родину. Свячена писанка, за повір'ям, має особливу магичну силу. Її кладуть під образи, в серванти. Писанки закладають в підвалу під час будівництва нової хати (на щастя), закопують у землю на горі (щоб добро росло!). Є багато інших цікавих обрядів.

— Що ви бажаєте людям своїми писанками?

— Добра, щастя і любові!

З писанкарем розмовляв
Христиня НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

ЗБИРАВ ДИВАК СКАРБИ НЕТЛІННІ

Жив у буковинському селі Виженні дивак. Бог обдарував його багатьма талантами. То він умів чудово різьбити — у багатьох музеях України, дальнього й ближнього зарубіжжя експонуються ажурні, витончені тарелі цього чоловіка. Коли надолучала різьба, сидів за ткацьким верстат і творив не менш привабливі килими. До якого же й займався тисненням на шкірі — вимайстрував неперевершений гуцульський черес і тобички. Пригадуєте епізод з кінострічки «Білий птах з чорною ознакою» — брати Дзюнари (іх там зіграли Іван Миколайчук та Богдан Ступак) косять отану на піднесений карпатський кичер? На них одягнені халасяки та орнаментовані широкі пояси. Це тех робота дивака з Виженки.

А ще цей талановитий гуцул писав писанки. Іх теж неперевершені — ці маленькі дива тепер можна побачити в музеях США, Канади, Австралії, Росії...

Іні орнаменти, іх тепер зберігають першодушний свіжість барв. Таке враження, ніби митець щойно пройшовся писанкою по тлуді яйця.

Свої писанки він майже не розмальовував англійськими фарбами. Більшість барвників виготовляв самостійно. Підручний матеріал завжди був поряд — хата митеця прилягала до карпатських гір, а там у кожній рощинці — своя барва, тільки умій узяти її. Жонгу фарбу виготовляв з кори та гіллячок дикої яблуні, із золотого ренета — ро-

жену, з підбілу — чорну, з бузини — фіолетову, з грушевої кори — коричневу...

Щобі барви не вигорали, були насичені, за ними ж народили рецептами вимочувати яйця в джівковому квілі й куснем сала, і нечаче нонітній Сковорода, бродив по поважних гуцульських майстрів і майстринь або просто до гречних людей. І завжди вертався з таких мандрювок чи то з писанкою, чи то з образком старовинної виплики, чи з моським виробом. З них і започаткувалася приватна колекція автентичного народного мистецтва, що згодом переросла в розкішний домашній музей.

Найбільшу частку його експозиції становить писанка, адже йній збирав понад усе любові ці неперевершені мистецькі вироби. Понад п'ять тисяч маленьких руковортих сонць з усіх регіонів України знайшли притулок під дахом цієї гостинної хати. Майстра та його колекцію можна сміливо занести до Книги рекордів Гіннеса, бо ніде в світі немає стільки писанок, як у виженського дивака.

Він добре знав, що від мальованого яйця короткий, і вважав це великою несправедли-

Обереги

ністю. Така краса має довод чарувати світ, бути її вічним набуток. І митець шукав репліків порятунку писанки. Божа іскра й тут осіла його мудре чоло. Він придумав дивовижно просте рішення для збереження писанки від тлінності. Дивак розрізав яйце звичайним склизором на дві половини, очисив від залишків — жовтків і білка (саме вони псуєть недівері зереселін), намащував їх внутрішню частину клеем ПВА і на цей шар наклали дерев'яні опилки. Коли маса тверділа, половинки знову склеював і покривав прозорим лаком. Писанку в такому панцирі можна кидати на долічку — не розбіється! А барва під шаром лаку зберігається десятиліття.

Фабіані назвали це маленькою революцією в музейному ділі. Неспорно державний комітет колишнього СРСР у справах ви-нахідництва визнав спосіб буковинського митця винаходом і зареєстрував його.

Після цього про писанкаря загворили як про реставратора-новатора, почали записувати для продовження віку писанок до Ермітажу, Львівського музею народної архітектури і побуту, до коломийського музею «Гуцульщина»...

Цього талановитого людину вважав Михайло Корнилович Фірюк. Пилу «бути» бо митець уже упокоївся в Богі, переступив поріг вічності. Він, без сумніву, посідає своє почесне місце в матрилозі видатних буковинських майстрів народної творчості. Але тур-

бує інше — осиротіло царство писанок, не менш унікальних вишивок, набутих подвижником. Кому дістануться вони в спадок, чи зможуть мигнути на нього чистий шанувальники, чи збереже його для нащадків?

Ця тривога — не випід творчої уяви, не естетичне розпаткування. З болем повідомлюю, що частку писанок з колекції Фірюка (слава, Богу, незначна) попилили з колишнього музею народного мистецтва. То де ж гарантія, що решту скарбу не спітхає така сама доля?

Але вітшає добра вість, яка надійшла недавно з Виженці від місцевого керівництва. Влада запевняє, що музей Михайла Фірюка неодмінно народиться, що його скарбом не дадуть пропасти. А що хата невіска записана для цього розмаїтого багатства, то Виженський райрад народних депутатів вирішила віддати під музей простору будівлі з державного фонду. Отже, будемо сподіватися, що писанкове царство незабаром справить новосілля, що Україна матиме ще один унікальний осередок народного мистецтва.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Ведучі рубрики —
Володимир
КРАСНОДІМСЬКИЙ.
Тел. 441-86-44.

туристичне бюро Тел. (044) 227-0662
227-2413
227-6783
Київ,
ул. Саксаганського, 43

ИТАЛИЯ от 400\$

Венеціанська набережна, Лидо ди Езоло
— авіаперелет Київ-Триєст-Київ; ТУ-134;
— проживання: гостиниця ***; апартаменти;
— питань: завтра, обід, уяки;
— екскурсії: Венеція, Падуя, Верона,
Флоренція, Рим, озеро Гарда;
— бляжачини заездів: 20 мая

ИСПАНИЯ от 475\$

Коста Брава, Бланес
— авіаперелет Київ-Жирона-Київ; ТУ-154;
— проживання: гостиниця ***;
— питань: завтра, обід, уяки;
— екскурсії: Барселона, Жирона,
Жирона, музей Дали;
— вылет по вторникам

ТУРЦИЯ от 395\$

Анталья, Кушедазе
— авіаперелет Київ-Измір-Київ; ТУ-154;
— проживання: гостиниця ***; ***-de Lux
— питань: завтра, уяки;
— екскурсії: Измир, Эфес,
заповідник Памукале;
— бляжачини заездів: 20 апреля

БОЛГАРИЯ от 320\$

Золоті пещи, Албена
— авіаперелет Київ-Варна-Київ;
— проживання: гостиниця ***;
— питань: завтра, уяки;
— вылет по понедельникам и четвергам

ЕГИПЕТ от 695\$

Каир, Хургада
— авіаперелет Київ-Каир-Київ,
Каир-Хургада-Каир на самолетах Бонг 767
— проживання: Египетские апартаменти;
— проживання: гостиниця ***; ****;
— питань: завтра, уяки;
— екскурсії: осмотр пирамид,
сфинксов, музей Египта
— вылет по понедельникам

ЭМИРАТЫ от 582\$

авіаперелет Київ-Шарджа-Київ; ТУ-154;
— проживання: гостиниця ***; ****; ****;
— питань: полупансион;
— вылет по понедельникам

Региональные представительства:

Винница (0432) 32-36-02;
Горьковск (06242) 7-42-17, 4-01-21;
Днепропетровск (0562) 45-45-94, 44-10-73;
Донецк (0622) 90-14-78, 55-03-43;
Житомир (0412) 22-49-56, 37-35-97;
Запорожье (0612) 63-83-30;
Ивано-Франковск (03422) 3-71-09, 3-23-47;
Кировоград (0522) 24-24-10;
Кременчук (0366) 2-47-12;
Кривой Рог (0564) 44-88-71;
Красный Луч (06342) 2-22-45, 3-12-32;
Львов (0322) 79-91-19;
Луганск (0642) 53-63-59, 52-20-71;
Мукачеве (03131) 2-10-46, 2-69-49;
Николаев (036) 25-98-28, 36-21-74;
Одесса (0362) 22-07-12;
Симферополь (0652) 27-55-00, 25-45-18;
Севастополь (0692) 52-53-51;
Тернополь (03522) 5-87-33;
Ужгород (03122) 3-61-63, 3-63-73;
Хмельницький (03822) 9-27-38;
Харьков (0522) 22-81-32;
Херсон (05322) 627-06;
Киев (042) 47-43-75;
Черновцы (03722) 2-67-01, 2-80-28;
Чернигов (04622) 4-25-29, 7-27-97;
Ялта (0654) 32-30-64

Фирма

«Вена»

продает

стеклоткань
и стеклосетку
различных марок.

Возможна доставка.

Тел. в г. Чернигове:
(04622)
7-32-62, 7-38-29.
Факс 7-25-87

Информация про выпуск инвестиционных сертификатов закрытого акционерного товариства Українського інвестиційного фонду «Київінвестфонд»

I. Загальні відомості про інвестиційний фонд

1.1. Найменування, тип: закриті акціонерне товариство «Український інвестиційний фонд «Київінвестфонд», коротке: Український інвестиційний фонд «Київінвестфонд» (далі по тексту фонд); тип — закритий інвестиційний фонд.

1.2. Фонд зареєстровано у виконавчому комітеті Старокіївської районної Ради народних депутатів Києва 2.12.94р. (свідчення про реєстрацію № 22925572). Статутний фонд 2 000 000 000 (два мільярди) карбованців. Місце знаходження: 252004, м.Київ-4, вул.Рогатинська, 1/13.

1.3. Банківські реквізити: р/р № 3467506 в АК банку «Будбанк», МФО 300045.

II. Інвестиційна декларація

2.1. Мета інвестиційної діяльності фонду: одержання доходу від інвестиційної діяльності у сфері спільного інвестування.

2.2. Предмет інвестиційної діяльності фонду: здійснення спільного інвестування шляхом змісу цінних паперів та їх розміщення.

2.3. Формування інвестиційного портфеля фонду: будівництво, об'єкти комерції, зв'язку та телекомунікацій, приватизації, агропромислового галузі, легка та харчова промисловість, інші галузі, що не потребують довгострокових капітальних вкладень.

2.4. Фонд не має права: випускати облігації та векселі; придбавати більш як 5 відсотків цінних паперів одного емітента та інвестувати понад 10 відсотків своїх цінних паперів у одного емітента, крім інвестування в облігації випущені державою, позички, зобов'язання державної скарбниці та інші цінні папери, одержання доходів, за якими гарантовано урядом України; тримати в цінних паперах менш як 70 відсотків активів інвестиційного фонду; купувати інвестиційні сертифікати іншого інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії; займатися представницькою діяльністю з приватизаційними паперами; брати банківський кредит; здійснювати інвестиції у цінні папери, емітентом яких є арбітражна особа інвестиційного фонду; видавати майнові гарантії, зобов'язання майном фонду; для третіх осіб, укладати договори застави; придбавати цінні папери повних та командитних товариств; створювати будь-які спеціальні та резервні фонди.

2.5. Прибуток фонду підлягає розподілу між засновниками та учасниками у вигляді дивидендів,

які сплачуються через депозитарія один раз на рік після офіційної заяви про термін сплати на підставі розрахунку, затвердженого загальними зборами засновників. На отримання дивидендів мають право засновники та учасники, які придбали відповідні акції та інвестиційні сертифікати не пізніше ніж за 30 днів до офіційного оголошення терміну їх сплати. Дивиденди не сплачуються за акціями та інвестиційними сертифікатами, які знаходяться на балансі фонду.

2.6. Виплата дивидендів здійснюється за результатів роботи за рік за місцем розташування фонду, його філій (представництв) через депозитарія та його агентів. Для виплати дивидендів використовуються весь чистий прибуток фонду. Розмір дивидендів, що виплачуються на один інвестиційний сертифікат, дорівнює розміру дивидендів на одну акцію засновника. Фонд не гарантує учасникам фіксований розмір дивидендів.

III. Інвестиційні сертифікати

3.1. Інвестиційні сертифікати випускаються на загальну суму 30 000 000 000 (тридцять мільярдів) крб., в кількості 600 000 штук. Номінальна вартість одного інвестиційного сертифіката 50 000 крб., категорія — на протязі життя. Початок продажу інвестиційних сертифікатів через два дні після офіційної публікації.

3.2. Інвестиційні сертифікати продаються за кошти й приватизаційних паперів і можуть вільно перепродаватися. Інвестиційні сертифікати на початку продажу реалізуються за їх номінальною вартістю. Максимальна кількість інвестиційних сертифікатів, дозволених для придбання одним інвестором, встановлюється у розмірі до 10 відсотків від загальної суми емісії.

3.3. Вкуп інвестиційних сертифікатів здійснюється після закінчення терміну діяльності фонду за ціною, яка дорівнює вартості чистих активів. У разі ліквідації фонду, якщо вартість майна у розрахунок на один інвестиційний сертифікат нижча за його номінальну вартість, різниця власникам сертифікатів покривається за рахунок коштів засновників.

IV. Засновники фонду та їх частки у статутному фонді

Фірма «Київінвест» — 35,5%;
АКБ «Укрспецбанк» — 15,0%;
ТОВ «Київінвестсервіс» — 15,0%;
«Смарт-траст» — 15,0%;
Правління фірми «Юріс» — 5,0%;
АТ «Українські цінні папери» — 5,0%;
Страховою компанія «Сфера» — 5,0%;
Фізичні особи — 4,5%.

V. Органи управління фонду

3.1 Загальні збори засновників.
3.2 Спецрежисера ради фонду:
Малишевський Г.Д. — президент фірми «Київінвест»;
Гордішук Г.О. — президент Української корпорції «Укрбуд»;
Нос М.І. — голова правління АКБ «Укрспецбанк»;
Дронь А.А. — народний депутат України;
Ушацький С.А. — генеральний директор товариства «Смарт-траст»;
Беркут А.В. — перший заступник голови Держкоммістобудування України;
Оскальський В.В. — президент Української фондової біржі;
Щевальов В.М. — заступник голови Київміськради;
Поляков О.А. — директор департаменту Фонду державного майна України;
Опанас М.В. — президент правління фірми «Юріс»;
Шевченко В.Г. — президент ГО «Київінвестфонд».

VI. Інвестиційний керуючий фонду

Інвестиційним керуванням фонду є товариство з обмеженою відповідальністю «Скарб ЛТД». Юридична адреса: 252004, Київ-4, вул. Рогатинська, 1/13. Зареєстровано у виконавчому комітеті Старокіївської районної Ради народних депутатів Києва 15.12.94 р. (свідчення про реєстрацію № 22925715). Банківські реквізити: р/р № 3467111 в АК банку «Будбанк», МФО 300045. Дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення діяльності з випуску й обігу цінних паперів № 845 від 24 лютого 1995 р.

VII. Депозитарій фонду

Депозитарієм фонду є акціонерно-корпоративний банк розвитку промисловості будівельних матеріалів АК «Будбанк». Юридична адреса: 252034, Київ-34, вул. Володимирська, 24. Банківські реквізити: р/р № 700161202 в Регіональному управлінні НБУ Києва та Київської обл., МФО 300045. Дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення функцій депозитарія № 74 від 18 жовтня 1994 р.

VIII. Аудитор фонду

Аудитором фонду є аудиторська фірма «Аудиторська фірма «Юридична адреса: 252167, Київ, вул.М. Раскоєва, 10. Банківські реквізити: р/р № 2467468 в АК банку «Будбанк», МФО 300045. Ліцензія на аудиторську діяльність серія АБ № 000264 видана Аудиторською Палатою України 21 липня 1994 р.

Інформація про додаткову (третю) випуск інвестиційних сертифікатів закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Достаток»

Інвестиційний фонд «Достаток» — закритий фонд, створений для накопичення приватизаційних коштів громадян для подальшого їх інвестування в найбільш перспективні галузі української економіки.

Юридична адреса фонду: Україна, Київ, вул. Хрещатик, 26.
Предметом діяльності фонду є випуск інвестиційних сертифікатів. Їх обмін на приватизаційні папери громадян або реалізація за кошти громадян та юридичних осіб; спільне інвестування в цінні папери та об'єкти приватизації.

Фонд випускає іменні інвестиційні сертифікати номінальною вартістю 50 000 (п'ятдесят тисяч) карбованців у кількості 600 000 (шістсот тисяч) штук на загальну суму 30 000 000 000 (тридцять мільярдів) карбованців. Інвестиційні сертифікати пропонуються у продаж за ціною не нижче їх номінальної вартості. Заповнення курсу одного інвестиційного сертифіката на початок продажу — номінальна вартість.

Місце реалізації: Київ, Спортивна площа. Та агентська мережа за угодою.

Телефони: 224-50-61, 221-55-83.

Державна податкова Інспекція по Азербайджану, Донецької обл. (вул. 50 лет Октября, 6) повідомляє, що в арбітражному суді Донецької обл. (Донецьк, вул. Радніська, 8, порушено справу N 246/1-24 про визнання банкрутом малого колективного підприємства «Доля» (Азербайджан; п.Новгородське); р/р 468759 у АК Укрспецбанк Азербайджану.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення. Заяви з майновими претензіями до боржника, а також документи, які їх підтверджують, мають бути направлені до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Херсонської області (Херсон, пров. Ушакова, 47) 17 березня 1995 року порушив справу ном. 1/6-0 про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «НІВА».

Юридична адреса та банківські реквізити колективного сільськогосподарського підприємства «НІВА»: Нова Каховка Херсонської області, вул. Першотравнева, 26; розрахунковий рахунок 000400701 у Новокаховському відділенні АПБ «Україна».

Заяви кредиторів та синагорів приймаються арбітражним судом у місячний строк з дня опублікування оголошення.

НВАТ «Плеско»
виготовляє та реалізує
КРИСЛА
для галадійських завів

293720, м. Дрогобич, вул. Індустріальна, 3.
Тел. (032-44) 3-71-60.
Факс 3-89-05.

Компанія ФІН-МАРК проводить у Донецьку виставку продукції Італії «ДІЛОВА ЗУСТРІЧ»

Виставка відбувається з 5 — 6 травня 1995 року в приміщенні Молодіжного палацу «ЮНІСТ» за адресою: 340048, Донецьк-48, вул.Челюскінська, 189.
Тел. (0622) 55-55-11, факс (0622) 55-82-88.
Час роботи: 10.00 — 16.00 (для спеціалістів); 16.00 — 18.00 (для всіх бажаючих).

ПРОДУКЦІЯ:

- кавоварочні машини espresso та капучіно, кавномолки, посудомийні машини;
- машини для сфери громадського харчування: скрибінки, картплісочки, контактні грилі, машини для переробки овочів, стілової кусти;
- м'ясопереробне обладнання: м'ясорубки, стрічкові пилки, міксери для м'яса, машини для нашинкування ковбас;
- багатошарові холодильні вітрини, холодильні камери, системи центрального охолодження, комплектуючі вузли для торговельних точок всіх видів;
- машини для виробництва макаронних виробів, жарочні машини;
- обладнання та печі для пісирів;
- автомати для розливу напоїв з попереднім та наступним змішуванням, охолодження та градирні для безалкогольних напоїв, піва, пива, соків;
- віна, брек, різні віскі, горілка, марочні вина;
- пінна, дія ванн, піна для душу, гелі, для волосся, дезодоранти, лак для волосся, кремні, шампуні;
- додатки для миття посуду, пральні порошки;
- жіночі косметики;
- обладнання та електроприлади елементи для печей, пральних машин, посудомийних машин, кавоварок і т.п.;
- обладнання для виробництва металевих профілів (профілі для дахів та стін, панелі з пінополіуретану, профілі для виконання та дверних рам, металеві профілі для меблів та пошвин).

Організація реалізує:

Автошини та акумулятори

тел./факс:
(044) 244-30-07
244-30-77.

ОБ'ЄДИНЯЙТЕСЬ С ЛІДЕРАМИ

І СТАНЕТЕ ТАКЖЕ ЛІДЕРАМИ !!!



АРГО ТРЕЙДИНГ ПОМОЖЕТ ВАМ ДЕЛАТЬ
БОЛЬШОЙ БИЗНЕС

АРГО ТРЕЙДИНГ — ексклюзивний дилер фирм "LEE" і "WRANGLER" іщет владельцев магазинов, оптовиков и местных дистрибуторов для распространения на Украинском рынке товаров вышеуказанных фирм.

Lee
Wrangler

Реализуем со склада в Киеве оптовые партии пледов (производства Испании), летние тенниски. Форма оплаты любая. Оптовым покупателям предоставляются значительные скидки.

Мы заинтересованы в сотрудничестве с крупными промышленными и СХ-предприятиями.

Тел.: (044) 220-64-41, 220-42-51
Факс: (044) 227-45-50.

252033, Киев, ул. Жилианская, 35, /рго Трейдинг Лтд.

За кордоном є спадок. Можливо, для Вас...

УКРІНЮРКОЛЕГІЯ
(252034, м. Київ, вул. Золоті Ворота, 2-а)
В справах про спадщину
розшукує родичів

Померлих в США:

Елізабет Солок, 1914 р.н., батько якої Йосиф Дольднер народився приблизно 1885-89 рр. в Коломиї.

Хайма Абрахама Гріна, 1946 р.н., батько якого Йосиф Грін народився 1896 року в Снятині, а мати — Мір'ям Лариш, 1907 р.н.

Молі Мейерс, яка народилась 1910 р. в США, батько — Дубінський Абрам, народився в Києві 1859 рр., мати — Ізабелівська Рахіль, народилась в Києві 1875 р.

Анни Миколаївни Березович, 1912 р.н. батько якої Микола Береза, а мати — Анастасія Масаборак (Маціборак).

Джона (Івана) Княсяка (Хнасяка), батько якого Йозеф (Йосип) Княсяк (Хнасяк) народився приблизно в 1876-77 рр. в Галичі.

Кальмана Хельмана, який народився 1923 р., в Борщові, батько — Анадій (Аркадій) Хельман, мати Клара Горович (Горовіч).

Померлих в Канаді:

Анни Кеттел, уродженої Кушніер (Кушнір), яка народилась на Україні 1914 р.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрініурколегію: Київ — 34, вул. Золоті Ворота 2-а, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Будь-яких родичів померлої в Німеччині Гертруди Гольди Друкер, батько якої — Хайм Шміль Друкер народився 1881 р. в Городенці, а мати — Пейл Райхер, яка також народилась 1881 р. в Городенці.



З 8 по 11 травня 1995 року
Торгово-промислова
палата України
разом з фірмою
Фін-Марк (Італія) проводять у м. Києві виставку
Італбізнес — 95

ПРЕДСТАВЛЄНО

обладнання та техніку для малих та середніх підприємств, комерційної сфери. У виставці візьмуть участь провідні італійські фірми, які спеціалізуються з виробництва таких видів продукції:

Готельне обладнання та машини для харчової промисловості

- обладнання для зберігання харчових продуктів;
- кавоварні машини еспресо;
- матраці, односпальні ліжка для готелів, лікарень, осель;
- обладнання та меблі для магазинів, супер-маркетів, барів, ресторанів;
- машини для виробництва льоду та морозива;
- машини та обладнання для барів, ресторанів, готелів;
- машини для переробки м'яса та молока;
- машини для виробництва макаронних виробів;
- обладнання та печі для печення і піци;
- автомати для розливу безалкогольних напоїв з попереднім та наступним змішуванням;
- обладнання і установи для розливу та упакування напоїв, харчової, косметичної та медичної продукції.

Харчові продукти та напої

- тваринні жири, маргарини та олії;
- очищені томати, макаронні вироби, джеми;
- вина та спиртні напої.

Меблі для дому

- меблі у різних стилях;
- дивани, крісла із шкіри, стільці;
- рами та люстри.

Товари для дому

- тарілки, посуд, прибори з пластику;

- пластикові пакети для харчових продуктів, одягу, сміття;
- миючі засоби для посуду, пральні порошки, миючі засоби, відбілювачі, миючі засоби для туалетів;
- каміни;
- насоси;
- електронагрівачі;
- крани, змішувачі, ванни, комплекти для душових кімнат;
- кераміка, кахель для підлоги.

Товари для особистого використання

- сумки із шкіри, валізи;
- білизна, колготки;
- жіночі та чоловічі взуття, підбори для жіночого взуття;
- жіночий трикотаж;
- спортивний одяг, спортивне взуття, товари для спорту;
- шампуні, піна для ванн, мило, лак для волосся, дезодоранти;
- зубні щітки.

Охоронні системи

- вироблення дубляків ключів, заготовок, ключів.

Побутові електроприлади

- обладнання та техніка для виробництва електронагрівачів елементів.

Виставка проводиться в приміщенні Торгово-промислової палати України за адресою: м. Київ, вул. Велика Житомирська, 33.

Телефони для довідок: 212-32-86, 228-06-00;
Факс 212-32-86.

Час роботи: для фахівців (за запрошеннями) — з 10 до 16;
для усіх бажаючих — з 16 до 18.

Все
спеціальне — професію!

ТЕХНОЛОГ
UKRAINE

Газосварка без карбида!

У Вас проблеми з карбидом, киснем, ацетиленом?

Не беда, обращайтесь к нам. Мы производим промышленные электролизно-водные газосварочные установки

ТЕРЕ-1.5Т

Толщина свариваемого металла 0.5 ... 5мм.
Выход газовой смеси 1500 л/час,
Максимальная потребляемая мощность 4.5 кВт
Обеспечиваем гарантийное и послегарантийное обслуживание

Звоните: (0572) 23-0127, 32-1903, 20-5396
Пишите: 310115 Харьков-115, в/я 3151
Приходите: г. Харьков, ул. Котлова, 29

Только установки фирмы "Технолог"
заменяют ацетиленовый сварочный пост!

Підприємство
реалізує або
обмінює на продукти
харчування: цукор,
борошно, гречку,
крупки, томат-пасту,
олію дезодоровану,
тушонку, порошок
гірчичний

Трактори:
MT3-80 УК;
MT3-82 УК;
Т-25 А /Владимирец/
Автомобіль
ЛУАЗ-969 М.
Напій безалкогольний 1,5
л:

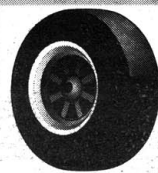
кола, апельсин, лимон,
суниця.
Товар можемо
доставити своїм
транспортном.

Телефони в
Луцьку:
/03322/ 4-42-57,
т./ф. 4-33-84.

Организация реализует со склада
в г. Днепропетровске:

АВТОШИНЫ

для грузовых и легковых автомобилей,
сельскохозяйственных, погрузчиков, мотоциклов.
Самовывоз и вагонные поставки.



Тел.: (0562) 445-448, 446-464, 440-044.
Факс 442-406.

Реклама
в газеті
«Голос
України».
Телефон
441-89-34
Факс
449-85-62.

Анатолій ЄГОРОВ:

«Українські Робін Гуды були, є і будуть»

НЕЩОДАВНО в англійському місті Бірмінгемі відбувся черговий чемпіонат світу зі стрільби з лука, на якому блискуче виступила збірна жіноча команда України. Ідучи до цього успіху, наші дівчата у динамічно напруженій боротьбі вийшли із змагань господарів лукодрому — голландських англієнок, а згодом і французенок. У фіналі вони м'ялилися силами зі збіркою Росії і теж перемогли її, згодом встановили й світовий рекорд.

Ця подія з невідомих причин чомусь була об'єднана українською пресою. Між тим, вона має неординарне значення, оскільки українські лунки вперше здобули титулу чемпіонів світу, це її зі світовим рекордом. Водночас перед нами відкривається перспектива гідно репрезентувати цей вид спорту на майбутньому Олімпійському іграх в Аламати.

Чемпіонками світу, окрім любів'янок Наталії Білукх, стали дві чернічанки — Тетяна Мукитян та Ліна Герасименко, бихомки Вікторія Бабичук і Ольга Геращенко, бихомки Вікторія Бабичук і Ольга Геращенко, бихомки Вікторія Бабичук і Ольга Геращенко, бихомки Вікторія Бабичук і Ольга Геращенко.

— Це — випадковість, подарунок фортуни чи це якась чудасія? — запитав я в авторитетного фахівця.

— У спорті, зокрема в стрільбі з лука, що вважається украй складною дисципліною, чудес не буває. Високі титули, світові рекорди здобуваються каторжною, а в сказан — подвижницькою працею.

Спортивний талант — це теж Божий дар. Як, скажімо, неповторний голос нашого славного земляка Дмитра Гнатюка. Але талант, Боже іскра — то лише ознаки обдарованості, вони — як коштовне каміння, które треба; організм, звільнений від навали, щоб воно стало гідним людського погляду.

Так само з моїми вихованками Танею Мунтан та Ліною Герасименко. Кожна з них по шість-десять років була до чемпіонського звания. Можете собі уявити, скільки витрачено за цей час фізичних і моральних зусиль, скільки спалено нервових клітин, аби приборкати неслухняний, важкий для тендітних дівочих рук снаряд, виготувати зір для влучної стрільби! І скільки голову перед самозахороною своїх вихованок, і взагалі перед усіма учнями нашої школи.

— Чи вірите ви, що в стрільбі з лука українські спортсмени доможуться ще вищих показників?

Історія свідчить, що українці завжди добре володіли луком. Він ірані служив і нашим далеким пращурам, і в часи княжої доби, добре стріляло з нього наше славне козацтво. На українській землі пройшов і перший чемпіонат зі стрільби з лука. Було це в тридцятих роках цього століття у Львові. Правда, цей факт уперто замовчувався радянською пропагандою.

У Львові в часи існування СРСР на базі місцевого інституту фізкультури започаткувалася й утвердилася школа вітчизняних лучників. Там готувалися чудові тренерські і спортивні кадри з цього виду спорту, там, до речі, було виготовлено й один з перших у Радянському Союзі луків.

Українські стрільці тривалий час були чемпіонами Спартакіади народів СРСР.

Десятки українських фахівців тренують нині збірні команди Європи і Азії. Віктор Солодух працює з італійськими лучниками, Володимир Синько — з португальськими, Віктор Лахтер — з німецькими. Чимало наших тренерів запрошено до Ізраїлю.

Ряд спортсменів-лучників виступає за збірні Франції та Нідерландів, оскільки прийняли громадянство цих країн.

Не рахувати за цим не можна. Ми були й залишаємося державою видатних лучників. Треба лише, щоб вона уміло користувалася цим потенціалом, по-материнськи плекала молоді стрілецькі поросль. І результати не забаряться.

— Анатолію Івановичу, звания чемпіонів світу дає нашим дівчатам право без участі у відбіркових змаганнях потрапити на Олімпіаду в Атланту?

У спорті нема привілеїв і поблажок. Навіть і для титулованих персон. І початківців, і чемпіонів мусить постійно проходити перевірку боем, відстоювати здобуті звания в поєдинках найвищого рангу. Олімпіада тут не виняток. До речі, умови вибору на ці змагання цього разу надзвичайно суворі. Щоб потрапити в Атланту, треба здобути спеціальну ліцензію, тобто пере-

мощи або стати призером у найкращих престижних попередніх турнірах, в яких брала участь сотні спортсменів. Без чин відбудуться найбільшим часом у Швейцарії та Індонезії.

Без ліцензії дівчата в Атланту закриті. Та ми до конкуренції готові. Але може статися, що нам знову поставлять підніжку економічні негаразди. До Швейцарії ми ще, скажімо, поїдемо на власні кошти. А от на відбіркові змагання до Індонезії — це дороге задоволення. Між тим, у Джакарту треба було б навідатися, оскільки там для учасників передбачається значно більше ліцензій, аніж у Швейцарії.

— Це ви говорите про членів збірної. Але ж у вашій школі є й багато обдарованої молоді, які теж треба випробувати себе в горнілі змагань. Хто опікується ними?

— Справді, у нас підрастає багато талановитих лучників. Вони вже встигли заявити про себе на багатьох змаганнях європейського й світового рангів. За останні роки, приміром, такі юніори здобули вісімнадцять різноманітних кубків, кілька комплектів золотих, срібних і бронзових нагород. Крім того, Наталія Ковтук та Ірина Максимова стали авторами юнорського світового рекорду на чемпіонаті світу в Італії. До речі, дівчата вперше брали участь у таких змаганнях. І як бачите, не підвели.

Шоправда, трохи відоміше: подкажи на ці турніри були чималі проблеми. Нам постійно бракувало коштів, транспортних засобів. Іноді допомагала Чернівецька обласна Рада народних депутатів. Але ж так весь час тривати не може. Міністерство у справах молоді і спорту ігнорує нас. У нього одна порада: шукайте спонсорів і їдьте куди вам заманеться.

Нам важкувало з інвентарем, еквіпуванням спортсменів. Соромно дивитися, як наші юніори піднімаються на п'єдестал пошани в поношеному взутті у простенькій одежі.

Функціонери міністерства знають про це, але чомусь нічого не роблять, аби потрубуватися про щі діток, які в недалекому майбутньому стануть гідними повпредами українського спорту на світових аренах.

— Чи є якісь соціальні опіку у вашій школі, як, скажімо, відшукає ви невелику підтримку з боку владних структур?

Бізнесменів відмовляють. Влада теж. Приміщення школи ремонтуємо власноруч. Сплатуємо державі козальські суми за комунальні послуги. Своїми силами збудували й лукодром.

Зголосилося підтримувати нас лише наше підприємство «Золоте яблуко». Займаючись бізнесом, воно вирішило частку своїх коштів виділяти для утримання школи, зміцнення її матеріальної бази. І ми віримо в цю структуру, оскільки до її складу входить колишня спортсменка, люди, що знають наші проблеми. До речі, «Золоте яблуко» вже оплатило поїздки наших лучників на змагання до Нідерландів.

— Як у так скруту ви все-таки зберегли свою школу, не розгубили її доброї слави, традицій?

— І діти, і дорослі лучники тримаються на тому, що ми працюємо на засадах професіоналізму. Завдяки власній методці та кращим досягненням світової тренерської науки школа стала справжньою кузницею спортивних кадрів. Працюю я у парі з своєю дружиною Наталею. Вона займається виключно з дітьми, а з часом передає їх у мою групу.

У нашій школі постійно навчається 75 — 80 хлопчиків та дівчаток. І всі вони дорогі й близькі нам. Якщо хтось із них не став маститим, титулованим лучником, то він ніколи не втратив, ставши фізично й розумово розвинутим людиною. Ми не залишили ці душі на поталу вулиці, не дали потрапити під вплив сумнівних компаній. І це для нас не менша радість, ніж від того, коли наш вихованець здобуває України спортивну славу.

Він розмову
Василь БАБУХ.

Наступний номер газети вийде 26 квітня ц.р.

Олександр НОВИЙ, журналіст

Продовжуємо цикл публікацій,
в основі яких — бесіди з народознавцем
Гарафіною МАКОВИЙ

(Початок у номерах за 7, 11, 18, 25 березня,
1, 8, 15 квітня)

ЦВИНТАР

Буває, досить, подати за упокій такої-то душечки два чи три яблука білним коло церкви і у дитини зникають алімпфовали. Це коли покійник не розкався у своїй злобі перед смертю, пішов з нею у яму.

Коли для омивання душі зроблено те, що показано на молитві, чи буде зроблено, мені подобається картина: архангел Гавріл та Михайл переплутують канати зв'язку душі і тіла, ті канати, які затримують душу при відході, тягнуть її униз. Відтак душа (як жива людина) затягується у найбільше від гробу сміттєзвалище: раз — і немає. Зникає десь під землею і вибулькє на найбільшому водоїмищі. По-моєму, бруд, пізлемеля очищають душу від всього земного, а вода дає їй нову силу, очищення. Часто буває це бій у повітрі: за воно полюють потвори, дракони та святий Юрій, архангел Михайл, Гавріл їх відсакують. Це значить, що не все ще вимило, не все знято. Душа з'являється там, де лишила по собі откєрвину. Прості прощення на мотках р'яних: дружини, матері, у сусіда, з якими не налагодили доброзичливі стосунки за життя. Іде часом (переносить) і в алаві краї, де лишила по собі неабияку славу: мовби вибулькє то тут, то там. Часто бє поконили біля підніжжя Храму, якщо любива класилася чи божилася задрара, окєрвляла акимось нехолодимьом святиню. Знову останній рєз чудовиська — і вона на руках Богоматері. Здіймаються над церквою, зникають. За дєкими душами опускається Сам Христос. Коли людина була доброю, не чинила нікому зла, а на свій якийсь гріх намотала гріхи предків.

Біди у живих, що мали нещастя із того засміченого корення, припиняються. І була б це дуже гарна фантастика, якби людина у Зошиті відлуків не потувала: «Звідки жінка знає, де у нас біла цвинтаря найбільше сміттєзвалище... Звідки знає, як у нас річка чи озєро... Звідки знає, яка у нас церква і як доокїї...»

Ми бездумно потоптали існуючі знання про розкуду душі із тілом, тяжко зневажали тих, хто відійшов, розумнахся вірити в існуючі реалії, сприймаючи їх як казки. А згадаймо традиції предків: захоронати людину — ішли до неї ріди, знайоми. В сєлі — то все село. Прощається. Може, чимось образили, щось подумали грішне, сказали... Бо де зло, там нема Бога, тобто світла, а де нема світла — там п'їття, — пояснюють старенькі.

Тож коли ми про когось неабияк подумали, сказали, чи комусь зло зробили, ми ніби перев'язалися з тою людинною мотузкою п'їтми. І коли її душа буде відходити у інший світ, якщо ми не розірвемо ту мотузку циндерсним каяттям, вона тягнеться нас за собою.

Чи в церкві: відіспівує священник душу, що потугється на відхід. Під кінець сголошує останнє цитування. В сєлі все на видоті і можна було побачити, що підходили цитувати покійника і нетутешні люди. Тож мав колись погані стосунки з покійним — поспішав роз'язати їх, перервати отє чорне мотузку.

Ми мало у що віримо, але, на жаль, за моїми спостереженнями, коли ти щось недоброго мав з тям, то відійшов, і не зняв того роз'язання, — буде тягнути тебе за собою: починається ряд біл, хвороб, нещастя, катастрофи.

Є на Чернівецькій Гайбоцькій район. Жінка: «Вмирають онуки одне за одним, зять покинув дочку, мотивуючи, що вже не може смєрєть тих зносити...»

Бєру на молитву, чую: «Жінко, онуки твої б'уть з твоего корєня, несуть твою основу, а ти зневажала людину, тіло котрої покотїться у третєму секторі з'їва. Прийди на могилу, вчисилася, де ноги, і подумки скажи: «Простїть мене, бї мене Бог простить, аде у Євангєлії зазначено, що тому прощається на Небї, кому прощєно на землї». Вона: «Там похоронєна моя сєвєрка! Всю мою кровцю спїла, і там спокую не дає!» — «Як хочєте, жінко», — відповідаю.

Прихотївши через півроку, рада така: «Як попросила прощення — спокій пішов, мов ка світ народився. І з дочкою та зятєм тепєр гаразд. Вагїтню тоді була, бабопогодує родила...»

Цявара з неспоконними душами виглядає як місце живих. Дає гарно найстратїше, як туди відїду. Недавна у Євангєлії є: «Вийми скалку з свого ока, а порох у очі ближнього не пїли». Це мовби застереження: людина добра, старїєся не мати п'їям на совісті, бо якщо ти з одною п'їямною на одєжї не їєш ні на яке торжєство, то неже ти думаєш, що з однією п'їямною на совісті ти повернешся у Царство Світла, якщо звідти тільки за одну п'їямну були спунєні твої прапредки — Адам і Єва. Старїєся!

А щоб вишло оце старання, Отець Небесний у Євангєлії наставляє: «Не думаю про завтрашній дєнь, дивись, чи ти гідно прожив цєй, бо він може буть останнім».

Помєр з п'їямною — Матір Божа тебє не забрала, коло гробу свого засєрва. Родчїм молитвами не відмили — стирчатиме там твоє душа певний час, і якщо її і далі не відминаятуть, піде на пересєлення.

Християнська мораль, що іде через черкву, заперєчує пересєлення душ, але, як на мене, з того, що я бачу, забуваючи долати: не пересєляється та душа, котра жила за християнськими заповідями, була з Христом, а котра стала на узбїчї християнської моралі, а від грїхів її нащадки не омїли, Іде зовсім по іншій лїнії.

Був такий випадок, з Гайбоцької, що на Буковині. Прийшов чоловік — спаралїзувала дочку. На молитву показало: на такїй-то поляні м'ячїть душа жінки, яка тягне до себе дївчинку. «Але чому душа на поляні?» — старєюся зрозуміти. Чоловік: «Там колись був цвинтар».

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видаєць — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. МЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕРСКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для дозвонів — 441-88-23, телефакс — 224-72-54;
• Відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62;
• Рукописи не повертаємо.
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про рестрацію періодичного друкованого видання —
РП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською,
російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 521439.

Комбінат друку видання
«Прєса України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 031076.